

Najaarsrapportage 2019

gemeente
NOORDOOSTPOLDER

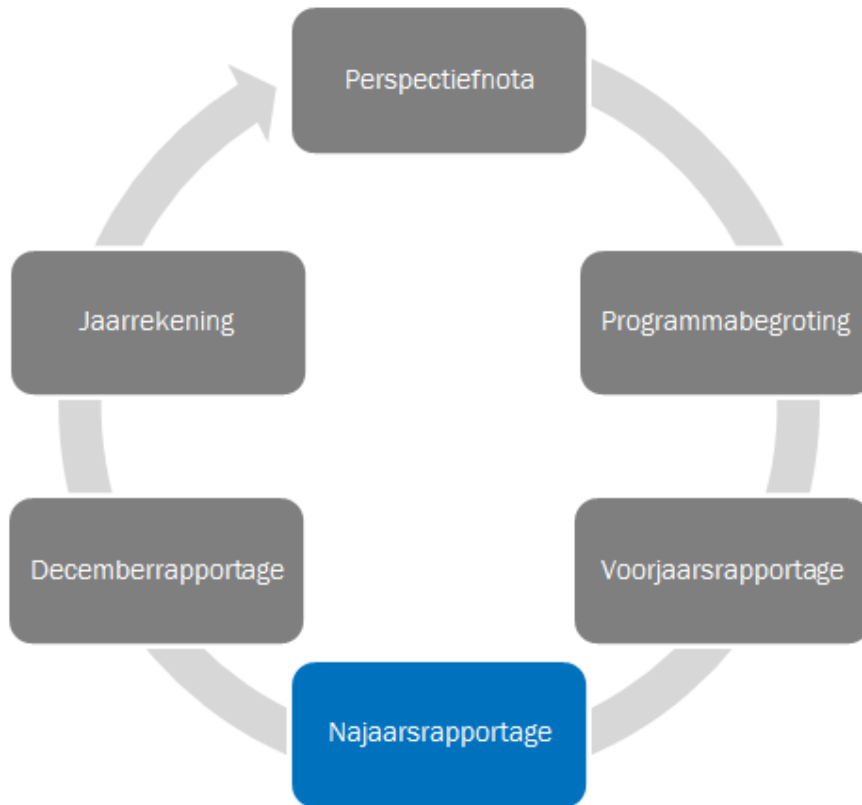
Inhoudsopgave

Algemeen	3
Inleiding	4
Voortgang activiteiten	5
Inleiding	6
Fysieke Leefomgeving.....	7
Sociale Leefbaarheid	22
Economische Ontwikkeling.....	33
Dienstverlening en Besturen	43
Financiën	50
Krachtig Noordoostpolder	54
Overhead	67
Bijlagen	69
Bijlage 1: Verloop budget onvoorziene uitgaven	70
Bijlage 2: Verloop exploitatieresultaat 2019	71
Bijlage 3: Overzicht reservemutaties najaarsrapportage	72
Bijlage 4: Overzicht stand van zaken reserves	74
Bijlage 5: Taakveldenoverzicht.....	77
Bijlage 6: Lijst met afkortingen	83

Algemeen

Inleiding

De najaarsrapportage is onderdeel van de jaarlijkse budgetcyclus. Met deze rapportage wordt u geïnformeerd over de huidige stand van zaken op de diverse beleidsterreinen binnen de programma's van de begroting 2019.

Voortgang activiteiten

Inleiding

De programma's zijn onderverdeeld naar ambities, speerpunten en activiteiten. In deze najaarsrapportage wordt per activiteit de stand van zaken aangegeven met behulp van het stoplichtenmodel.

= De activiteit ligt op schema, er is geen aanvullende actie nodig.

= Er is aandacht en/of bijsturing vereist om de activiteit te kunnen halen.

= De activiteit wordt naar verwachting niet gehaald.

Fysieke Leefomgeving

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de zorg voor de fysieke leefomgeving.

Programma doelstelling

Noordoostpolder heeft een prettige, veilige en duurzame leefomgeving.

Ambitie 1 - Energieneutraal en klaar voor klimaatverandering

Doelstelling:

Noordoostpolder is energieneutraal in 2030 en is voorbereid op klimaatverandering.

Speerpunt	Toelichting
01 – Noordoostpolder energieneutraal	In 2030 willen wij energieneutraal zijn. Dit hebben wij gekozen in onze 'Visienota Noordoostpolder Energieneutraal'.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij ondersteunen het 'Netwerk Noordoostpolder energieneutraal'	Het Netwerk Noordoostpolder Energieneutraal houdt duurzame energie op de agenda. Om hen daarbij te helpen, zetten wij een energiecoördinator in. Dat staat ook in de Perspectiefnota 2019-2022.

Toelichting status activiteit

De gemeente heeft een coördinator aangesteld die het netwerk sinds 2018 ondersteunt.

Wij maken bestaande wijken aardgasloos	In 2019 maken wij een warmtetransitieplan. Dat is een plan waarin per wijk staat hoe woningen en andere gebouwen zonder aardgas verwarmd kunnen worden. In 2018 hebben wij subsidie aangevraagd om woningen in Nagele aardgasvrij te maken. Deze subsidie is inmiddels toegekend. Dit is subsidie uit de stimuleringsregeling "proeftuinen aardgasvrije wijken" van het Rijk. Wij bereiden ons voor om bij een volgende gelegenheid van het Rijk mee te doen met pilots voor aardgasvrije scholen of andere mogelijkheden voor verduurzaming en ons tijdig aan te melden wanneer dit een voordelig effect heeft voor onze gemeente.
---	---

Toelichting status activiteit

Er is een 'verkenning transitievisie warmte' opgesteld. Deze visie geeft een eerste beeld hoe in de nabije toekomst en op langere termijn woningen en bedrijfspanden in Noordoostpolder van het aardgas kunnen tegen de laagste maatschappelijke kosten.

Deze verkenning werken we verder uit. In 2020 willen wij de 'warmtetransitie visie Noordoostpolder' met daarin een wijkgerichte aanpak gereed hebben. In 2021 moet iedere gemeente een warmtetransitie visie hebben vastgesteld.

In 2018 hebben wij een decentralisatie uitkering ontvangen om woningen in Nagele aardgasvrij te maken. Deze uitkering is toegekend en komt vanuit de stimuleringsregeling "proeftuinen aardgasvrije wijken" van het Rijk (BZK).

Energiek Nagele heeft de rol van initiatiefnemer van het concept 'Nagele in Balans'. Gemeente Noordoostpolder heeft de regierol en beslist als ontvanger van de decentralisatie uitkering over de besteding daarvan. In 2019 wordt het concept door Energiek Nagele verder uitgewerkt in een haalbaarheidsonderzoek, met als doel om in 2020 de eerste fase van 'Nagele in Balans' uit te voeren.

Het haalbaarheidsonderzoek is bijna afgerond. Daarnaast is budget beschikbaar gesteld voor een pilot. Deze pilot wordt nu nader uitgewerkt.

Wij verduurzamen onze eigen gebouwen en installaties

In 2019 leggen wij extra zonnepanelen op de Bosbadhal. Daarnaast investeren wij in duurzame maatregelen voor andere gemeentelijke gebouwen. In de periode vanaf 2020 worden bijvoorbeeld 17 gebouwen energiezuiniger gemaakt. Daarnaast komt er op de gemeentewerf een pilot met een accu om de energie van de zonnepanelen op te slaan. Deze investeringen staan grotendeels in de perspectiefnota 2019-2022 en komen terug in programma 2 van deze begroting.

Toelichting status activiteit

De zonnepanelen op de Bosbadhal zijn dit jaar in gebruik genomen. In 2019 worden de meerjarenonderhoudsplannen voor 17 gebouwen aangepast naar duurzame meerjarenonderhoudsplannen.

We zijn bezig met een pilot om met een accu energie van de zonnepanelen op te slaan. De waterstofbromidebatterij is een innovatieve mogelijkheid om energie te bufferen. Er is een kleinere versie gebouwd dan eerder aangegeven. Dit komt door technische problemen met het bouwen. In het derde kwartaal is de waterstofbromidebatterij in Arnhem getest. Als de testresultaten goed zijn dan wordt in het laatste kwartaal van 2019 de waterstofbromidebatterij op de werf geplaatst.

Wij bevorderen nieuwe en schone mobiliteit

Nieuwe en schone mobiliteit is welkom in Noordoostpolder. Bijvoorbeeld elektrische auto's. In 2019 ontwikkelen we een passend plan voor oplaadpunten in de openbare ruimte. Bij nieuwe ontwikkelingen wordt rekening gehouden met oplaadpunten. Ook verduurzaamt de gemeente haar eigen wagenpark. Vanaf 2019 rijden er 9 elektrische voertuigen bij wijkbeheer.

Toelichting status activiteit

Bij de herinrichting van de Deel wordt een aantal oplaadpunten gerealiseerd. Er worden mantelbuizen aangelegd zodat er uitgebreid kan worden.

In 2019 zijn 9 elektrische voertuigen geleverd. In 2019 wordt op basis van de ervaringen een uitvraag gedaan voor 9 elektrische voertuigen (personen en bestelauto's). Deze zullen (waarschijnlijk) in 2020 worden geleverd.

In september maakten we een keuze hoe we het plaatsen van laadpalen in de openbare ruimte gaan faciliteren.

Speerpunt	Toelichting
02 – Een toekomstbestendig watersysteem	In 2050 moet Nederland klimaatbestendig en waterrobuust zijn ingericht. Die afspraak is landelijk gemaakt in het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptie'. Als gemeente moeten wij daar ook mee aan de slag.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij gaan aan de slag met het 'Deltaplan Ruimtelijke Adaptie'	In 2019 voeren wij een stresstest uit. Dat is een toets om te meten of onze openbare ruimte bestand is tegen overstromingen, droogte en hitte van de toekomstige klimaatverandering. Daarnaast brengen wij de klimaatverandering van Flevoland in kaart. Wij doen ook mee aan de 'Operatie Steenbreek'. Dat is een campagne om inwoners te enthousiasmeren om hun tuin te vergroenen ("tegel eruit, groen er in"). Deze activiteiten zijn gekozen in de perspectiefnota 2019-2022.

Toelichting status activiteit

Op dit moment zijn we in overleg met het waterschap over een gezamenlijk programma van eisen voor de stresstest. We starten dit jaar met de stresstest. De stresstest gaat over de thema's wateroverlast, hitte, droogte en de gevolgen bij overstroming voor zowel ons stedelijk als landelijk gebied.

In het samenwerkingsverband Klimaatadaptie Flevoland (KAF) worden zowel in Zeewolde als Noordoostpolder in november 2019 en februari 2020 drie kenniscafés georganiseerd voor lokale hoveniers, leveranciers voor tuinen, tuincentra, steenhandelaren en handelaren in zand en grond. Bij deze doelgroep willen wij meer bewustwording ontwikkelen op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit bij ontwerp, inrichting, onderhoud en beheer.

Wij zorgen voor een goed (afval)watersysteem

In 2019 gaan wij:

- het Afvalwaterketenplan uitvoeren;
- in de wijk Espelervaart het regenwater afkoppelen van de riolering.

Toelichting status activiteit

Met het waterschap zijn doelstellingen vastgesteld in het Watertakenplan. Dit Watertakenplan Noordoostpolder is vastgesteld door de besturen van zowel het waterschap als de gemeente (raad 28 januari 2019). De planperiode van het Watertakenplan loopt tot en met 2024. De geplande activiteiten voor 2019 zijn in uitvoering gebracht.

De in het uitvoeringsprogramma riolering 2019 opgenomen rioleringswerkzaamheden zijn afgerond of nog volop in uitvoering. Onder andere is een regenwaterriool aangelegd tijdens de uitgevoerde herinrichtingswerkzaamheden ter hoogte van de kruising Europalaan-Scandinaviëlaan naar de Riviëralaan. Ook uitgevoerd zijn de werken in Emmeloord Centrum, Florijn en Emmeloord Centrum Oost fase 4.

Ambitie 2 - Veilige wegen met vlotte doorstroming

Doelstelling:

Noordoostpolder blijft een veilige en bereikbare leefomgeving.

Speerpunt

01 – Noordoostpolder beter bereikbaar

Toelichting

'Een goede bereikbaarheid voor nu en in de toekomst', dat willen wij graag. Het is onze ambitie die wij in het GVVP kozen (Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan). Want een goede bereikbaarheid helpt om (economische) kansen te benutten. Wij willen dat onze dorpen én ons gebied als geheel beter bereikbaar is.

Activiteit(en)

Wij verbeteren onze infrastructuur, zodat de verkeersdoorstroming en verkeersveiligheid verbeteren

Toelichting

Bewoners, ondernemers en bezoekers willen zich snel en veilig door de Noordoostpolder kunnen verplaatsen. Een goede infrastructuur helpt hen daarbij. In 2019 werken wij aan:

- de Nagelerstraat (perspectiefnota 2019-2022);
- de Europalaan.

Daarnaast vervangen wij de Marknesserbrug en hebben we ruimte gecreëerd voor een bijdrage aan een fietspad langs de Zwarte-meerdijk (zie ook programma 3). In de perspectiefnota 2019-2022 is rekening gehouden met deze investeringen.

Toelichting status activiteit

De nieuwe Marknesserbrug is aan het begin van het vaarseizoen in gebruik genomen en opengesteld voor al het weg- en vaarverkeer.

In september is gestart met de herinrichting van de Nagelerstraat. In fase 1 wordt de Nagelerstraat ter hoogte van de Meeuwenkant/Kampwal tot net voor de Baardmezenstraat aangepakt. Hierbij nemen we ook delen van de zijwegen mee (Smeden en Plevierenstraat). Fase 2 start in januari, waarbij het resterende deel tot aan de Nagelerbrug, inclusief delen van de zijwegen (Baardmezenstraat en Bouwerskamp) worden aangepakt.

De herinrichting van het winkelplein Europalaan en omstreken is gereed.

Wij maken een nieuw GVVP (Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan)

In 2019 maken wij een nieuw GVVP. Het oude GVVP loopt af en er spelen nieuwe kansen en uitdagingen. Het GVVP gaat over de verkeerssituatie van Noordoostpolder. Uitdagingen zoals 'voorzien in wegen en bruggen', 'Smart Mobility' en 'andere vervoersconcepten' horen daar ook bij. Voor het nieuwe GVVP is budget gereserveerd in de perspectiefnota 2019-2022.

Toelichting status activiteit

In september is de opdracht voor het opstellen van het GVVP verstrekt. In de aanvraag is veel aandacht gevraagd voor participatie door belanghebbenden. De verwachting is dat in het tweede kwartaal van 2020 het ontwerp-GVVP gereed is.

Wij volgen de ontwikkelingen in infrastructuur om ons heen

De verbinding met onze omgeving is belangrijk. Daarom volgen wij de ontwikkelingen die om ons heen gebeuren door:

- een geluidsmmeetpunt in Ens te regelen voor de uitbreiding van Lelystad Airport;
- te blijven lobbyen voor verbreding van de N50;
- ons in te zetten voor een goede lobby voor HOV en in het bijzonder zal planmatig gelobbyd worden voor een treinverbinding Lelystad – Noorden, met een station in Emmeloord.

Toelichting status activiteit

De offerte voor een geluidsmeetpunt in Ens is opgevraagd. Samen met het dorp zijn mogelijke locaties voor de drie meetpunten onderzocht. Opdracht voor uitvoering wordt na duidelijkheid over de opening van het vliegveld gegeven.

De N50 wordt door de toegenomen drukte onveiliger ervaren. De lobby richt zich daarom op een veilige en vlotte N50 gericht op behoud van economische groei in de regio. Daarnaast positioneren we een verbrede N50 als alternatieve route naar het noorden vanuit de Regio Zwolle om de filedruk rondom Zwolle (A28) te ontlasten.

Voor de Lelylijn is een lobbyplan gemaakt. Om de lobby voldoende handen en voeten te geven zetten we in op het formeren van een coalitie met sleutelstakeholders. Dit heeft als voordeel dat gezamenlijke invloed en financiering kan worden georganiseerd. Afgelopen juni was er een bestuurlijke startbijeenkomst met alle betrokken gemeenten. De lobby wordt voortgezet in samenwerking met meerdere betrokken partijen. De lobby wordt ondersteund door VNO- NCW.

Samen met de provincie Flevoland nemen we als gemeente deel aan het project "Ontsluiten van het landelijk gebied middels alternatieve vervoersmodaliteiten". Een project dat door een consortium, bestaande uit Connected, KPN, Moop Mobility en Vialis in de Noordoostpolder, wordt gerealiseerd.

Ambitie 3 - Een veilige Noordoostpolder

Doelstelling:

Noordoostpolder blijft veilig.

Speerpunt

Toelichting

01 – Noordoostpolder blijft veilig

Noordoostpolder is een veilige gemeente en dat willen wij graag zo houden. Wij willen een gemeente zijn waarin bewoners zich veilig voelen. Dat is onze ambitie uit het 'Integraal Veiligheidsplan 2018-2021'.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij gaan door met integrale veiligheidszorg

Aanpakken en voorkomen van gevaar, overlast, verloedering en criminaliteit, werkt het beste wanneer alle betrokken partijen samenwerken. Dit heet 'Integrale veiligheidszorg'. In 2019 gaan wij daarmee verder door:

- een plan te maken voor het verbeteren van de samenwerking in de aanpak van jeugdproblematiek. We gaan de zevenstappenmethodiek gebruiken. Dit is een integrale manier van werken en sluit beter aan op de huidige samenleving;
- samen met het RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) het ondermijningsbeeld op te leveren. Dat beeld gebruiken wij om daarna de eventuele aanpak te bepalen. Ondermijning betekent hier: het grensvlak waarop criminele en legale activiteiten in elkaar overlopen. Het RIEC brengt de ondermijning in beeld;
- een goede en snelle aanpak te organiseren bij openbare ordeproblematiek door verwarde mensen (zie ook programma 6 van deze begroting).

Toelichting status activiteit

De invoering van de zevenstappenmethodiek vindt plaats in het najaar van 2019 met implementatie in het eerste kwartaal van 2020.

Het ondermijningsbeeld is opgeleverd en wordt, samen met het plan van aanpak voor het vervolg, in het najaar aan de gemeenteraad aangeboden.

Regionaal is de 'sluitende aanpak personen met verward gedrag' ingevoerd. De component openbare orde & veiligheid is daarbij niet altijd aanwezig. Wanneer het wel aanwezig is, gaat het vaak om een complexe casus. De sluitende aanpak biedt hier grotendeels handvatten voor. Toch blijft iedere casus uniek. Het aantal casussen neemt toe. Met de invoering van de wet verplichte GGZ en de beschrijving van de aanpak binnen openbare orde & veiligheid wordt de aanpak nagenoeg sluitend gemaakt.

Ambitie 4 - Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving

Doelstelling:

Een aantrekkelijke woon- en leefomgeving in Emmeloord en de dorpen.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Een woonomgeving die past bij de veranderende woonwensen

De woonwensen van mensen veranderen. Daarom willen wij ruimte bieden voor nieuwe woonvormen, zoals tiny houses.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

We maken een nieuwe beknopte woonvisie

In 2019 maken wij een nieuwe woonvisie. De oude woonvisie is van 2013. Intussen is de vraag veranderd. Zo is er behoefte aan ruimte voor nieuwe woonvormen, zoals tiny houses. De woonvisie legt verbinding met thema's als zorg en duurzaamheid. Een realistische visie maak je samen. We betrekken inwoners en partijen door wensen op te halen via bijvoorbeeld het burgerpanel, een World Café en interviews.

Toelichting status activiteit

De wensen van partijen en inwoners zijn opgehaald en verwerkt in een schetsvisie. Deze is besproken met de Commissie Woonomgeving en uitgezet bij de stakeholders (extern en intern). De reacties worden meegenomen bij het opstellen van een concept-woonvisie die opnieuw wordt besproken met de commissie. De concept-woonvisie gaat vervolgens ter inzage en wordt daarna vastgesteld door de raad.

Wij passen de ontwikkelperspectieven voor de dorpen toe

In 2019 gaan wij door met het toepassen van de ontwikkelperspectieven voor de dorpen. Voor ieder dorp bestaat een ontwikkelperspectief. Het perspectief laat de ruimte en behoefte zien voor nieuwe woningbouw in het dorp.

Toelichting status activiteit

Bij iedere inbreiding of uitbreiding van een dorp wordt het betreffende ontwikkelperspectief betrokken en levert het input.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

02 – Een schone, nette en veilige openbare ruimte

We hebben een prettige openbare ruimte. Veel groen, goede infrastructuur en een veilige speel- en leefomgeving. Dat willen wij zo houden en liefst verbeteren. Dit spraken wij met elkaar af in ons 'Beleidsplan Openbare Ruimte 2014-2024'.

Activiteit(en)	Toelichting
<p>Wij verbeteren de fysieke leefomgeving als dat kan</p>	<p>In 2019:</p> <ul style="list-style-type: none"> • willen wij samen met de ondernemers starten met het revitaliseren van bedrijventerreinen. In de perspectiefnota 2019-2022 is hier geld voor beschikbaar gesteld. (zie ook programma 3 van deze begroting); • gaan wij de openbare ruimte herstructureren bij aanpassing van de riolering. In 2019 beginnen wij bij de Europalaan-Scandinaviëlaan in Emmeloord; • verbeteren wij de openbare ruimte door: kleurrijk groen aan te leggen, boomziekten en ongedierte aan te pakken en drie speelplaatsen een kwaliteitsimpuls te geven. <p>Voor een aantal onderdelen hiervan is budget gereserveerd in perspectiefnota en in deze programmabegroting.</p> <p>Verder actualiseren wij in 2019 ons 'Beleidsplan Openbare Ruimte'. Dat plan is in 2014 vastgesteld en daarna zijn er veranderingen geweest in de budgetten, in het beheer en in de openbare ruimte zelf.</p>

Toelichting status activiteit

- De revitalisatie van het gebied Constructieweg/Betonweg op bedrijventerrein De Munt is in voorbereiding. Vanuit provincie Flevoland is een subsidie toegekend van ruim € 470.000. De ontwerpplannen zijn afgestemd met de ondernemers en de vastgoedeigenaren. De besteksvorbereiding tot en met de aanbesteding voor de revitalisatie van het gebied Constructieweg/Betonweg is gestart en wordt begin 2020 afgerond.
- Werkzaamheden aan de Europalaan-Scandinaviëlaan zijn in de afrondende fase.
- De aanleg van kleurrijk groen is in uitvoering. Een evaluatie van het project wordt in 2020 aan de raad toegezonden.
- Als onderdeel van de actualisatie van het Beleidsplan Openbare Ruimte is gestart met het actualiseren/doorrekenen van de onderhoudsbudgetten voor de openbare ruimte.

Wij helpen bewoners die zelf hun omgeving verbeteren

Ook in 2019 helpen wij bewoners om de leefbaarheid van hun dorp te verbeteren. Bijvoorbeeld als zij hun ideeën uit de dorpsvisie uitvoeren. Dat doen wij door meer LEADER projecten mogelijk te maken. Hiervoor is geld gereserveerd in de perspectiefnota 2019-2022.

Toelichting status activiteit

De besteding van het Leadergeld ligt op schema. Er zijn voldoende aanvragen in voorbereiding. Op dit moment hebben wij voor ruim € 250.000 aan cofinanciering verleend. Er is voor ca. € 400.000 aan projecten in voorbereiding. De verwachting is daarom dat het goed uitkomt met de besteding van ons totale budget (dat is € 650.000).

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

03 – Stadshart Emmeloord is aantrekkelijk voor bewoners en ondernemers

Een compact, gezellig, levendig en ‘eigen’ centrum. Dat gaan wij de komende jaren van Stadshart Emmeloord maken. Onze bewoners kozen dit in het Open Planproces en wij zetten nu onze schouders eronder om dat te realiseren.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij voeren het plan Stadshart Emmeloord uit

In 2019:

- richten wij de openbare ruimte op De Deel opnieuw in (bestrating, groen, verlichting etc.);
- maken wij een stedenbouwkundig plan voor de locatie waar de flats gesloopt zijn bij de Lange Nering Oost.

Toelichting status activiteit

- de (her)inrichting van De Deel ligt op schema.
- het stedenbouwkundig plan voor de locatie van de oostkant van het centrum is gereed.

Ambitie 5 - Een vitaal landelijk gebied

Doelstelling:

Een leefbaar en vitaal landelijk gebied.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Een vitaal buitengebied

In ons buitengebied doen zich uitdagingen voor die om een antwoord vragen. Om de leefbaarheid te behouden, geven wij ruimte voor die antwoorden. Tegelijk houden wij rekening met de unieke kwaliteit van het gebied.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij brengen jaarlijks verslag uit over de uitvoering van het welstandsbeleid

De unieke cultuurhistorische kenmerken van ons landelijk gebied zijn waardevol. Daar hechten wij waarde aan en houden wij rekening mee. Maar nieuwe initiatieven van inwoners en ontwikkelingen willen we ook ruimte bieden. In het welstandsbeleid hebben we de balans gezocht en meer ruimte geboden. We bekijken jaarlijks de effecten van het beleid.

Toelichting status activiteit

Het verslag is in het najaar beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad.

Wij stimuleren nieuwe functies voor vrijkomende agrarische erven

Door schaalvergroting komen veel erven vrij. Om de leefbaarheid van het gebied goed te houden, stimuleren wij nieuwe functies voor deze erven. Dat doen wij door de (nieuwe) erfeigenaren te informeren en te inspireren. En door hen te helpen bij het uitwerken van hun plannen.
In 2019 onderzoeken wij de stand van zaken van authentieke bebouwing zoals schokbetonschuren.

Toelichting status activiteit

Wij bieden maatwerk voor concrete initiatieven. We voeren gesprekken met initiatiefnemers. In die gesprekken stimuleren we onder andere het behoud van oorspronkelijke schuren. We monitoren de ontwikkelingen in de markt en de effecten van ons beleid.

Wij denken mee over nieuwe functies voor het bodemdalingsgebied

Bodemdaling is een natuurlijk proces in onze polder. We willen de landbouwfunctie zo lang mogelijk behouden. Dit vraagt om een oplossing op lange termijn. Samen met de andere overheden faciliteren en stimuleren wij nieuwe initiatieven voor dit gebied. In 2019 volgen wij het onderzoek van het waterschap en gaan wij in gesprek met de bewoners van het gebied over de toekomst ervan.

Toelichting status activiteit

Met het waterschap en de provincie onderzoeken we kansrijke alternatieven (te denken valt aan natuur en recreatie, veehouderij, alternatieve gewassen en zonneparken). Resultaten uit een lopend onderzoek van het waterschap naar de eventuele vernatting in het bodemdalingsgebied ten gevolge van de ingestelde peilopzet bij Schokland worden afgewacht. De provincie werkt aan de herijking van de Flevolandse Wateroverlastnorm, voor gebieden waar de norm na reële afweging zowel vanuit technisch als financieel oogpunt niet langer haalbaar kan zijn. De gemeente gaat nader onderzoek doen waar en onder welke voorwaarden zonneparken in dit gebied wenselijk zijn. De onderzoeken zijn en worden met de betrokken grondgebruikers gedeeld.

Wij passen zonneparken op een goede manier in ons landelijk gebied in

Grootschalige opwekking van zonne-energie vraagt om een zorgvuldige inpassing in ons buitengebied. In 2019 maken wij een uitwerking van de Structuurvisie. Daarin wijzen wij gebieden aan en formuleren wij voorwaarden.

Toelichting status activiteit

Op 1 april heeft de raad ingestemd met het beleidskader zonneparken "Zon in de Polder". Het beleidskader geeft aan dat wij eerst een gebiedsproces faciliteren. Aan de Noordermeerdijk, Zuidermeerdijk en Westermeerdijk wordt met betrokken partijen zoals grondeigenaren, het Rijksvastgoedbedrijf, netbeheerders en andere belanghebbende partijen gekeken welke mogelijkheden er zijn om tot ontwikkeling te komen. Ondertussen begeleiden we ook kleinschalige ontwikkelingen in het glastuinbouwgebied en nabij het NLR/Waterloopbos met eigen gebiedsprocessen. Elders in de polder wordt geen medewerking verleend aan individuele aanvragen.

Wij maken een plan voor onze bomen langs de buitenwegen

Veel bomen langs de buitenwegen zijn ziek. Het verwijderen van deze bomen heeft effect op het landschap. In de perspectiefnota en in deze programmabegroting is geld gereserveerd om een plan te maken voor deze bomen.

Toelichting status activiteit

Het plan voor vervanging van de bomen aan de buitenwegen wordt eind 2019 gemaakt.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.367.185	264.041	-	2.631.226
1.2	Openbare orde en veiligheid	766.914	21.820	96.730	885.464
2.1	Verkeer en vervoer	7.858.880	1.836.417	-218.244	9.477.053
2.2	Parkeren	51.200	30.740	-	81.940
2.4	Ec. havens en waterwegen	504.232	-90.000	-96.500	317.732
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.471.966	257.286	-	4.729.252
5.7	Openbaar groen en recreatie	4.861.764	138.269	55.673	5.055.706
7.2	Riolering	2.119.883	42.416	-1.642	2.160.657
7.3	Afval	4.478.623	15.000	47.721	4.541.344
7.4	Milieubeheer	1.892.305	10.000	-	1.902.305
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	665.890	-	-2.203	663.687
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.328.459	413.687	-10.000	1.732.146
8.2	Grondexploitatie (niet BT)	4.692.530	87.559	3.000.000	7.780.089
8.3	Wonen en bouwen	2.155.599	5.758.969	-	7.914.568
Totale lasten		38.215.430	8.786.204	2.871.535	49.873.169

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	33.363	-	76.297	109.660
2.1	Verkeer en vervoer	421.757	55.000	-26.439	450.318
2.2	Parkeren	-	-	-	-
2.4	Ec. havens en waterwegen	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.096.966	-	-	4.096.966
5.7	Openbaar groen en recreatie	24.127	-	-11.387	12.740
7.2	Riolering	3.155.736	-	-1.500	3.154.236
7.3	Afval	6.099.531	-	-448.282	5.651.249
7.4	Milieubeheer	60.001	-	-	60.001
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	579.245	-	-822	578.423
8.1	Ruimtelijke Ordening	138.791	-	17.635	156.426
8.2	Grondexploitatie (niet BT)	4.692.530	-	3.000.000	7.692.530
8.3	Wonen en bouwen	1.191.149	221.601	-	1.412.750
Totale Baten		20.493.196	276.601	2.605.502	23.375.299

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (decemberrapportage)	3.413.724	7.306
8.2	4 maart 2019	Vaststellen bestemmingsplan Kraggenburg Zuid fase 1 (verliesvoorziening)	87.559	-
8.3	28 januari 2019	Convenant grootschalige proeftuin aardgasvrije wijk (Nagele)	4.224.500	-
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	797.389	269.295
1.1	8 juli 2019	Veiligheidsregio Flevoland	263.032	-
Totaal			8.786.204	276.601

Overzicht najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing kapitaallasten doordat o.a. een aantal investeringen later zijn gestart resp. later gereed zijn gekomen.	-65.489	-47.343
Divers	Aanpassing exploitatie bestuursdienst (o.a. inzet detachingsvergoedingen, WIA-uitkering).	77.000	77.000
2.1	Storm- en droogteschade (budgettair neutraal)	28.500	-
5.7	Storm- en droogteschade (budgettair neutraal)	68.000	-
2.4	Storm- en droogteschade (budgettair neutraal)	-96.500	-
7.5	Begraafplaatsen (budgettair neutraal)	3.210	3.210
1.2	Herstelkosten schade WAS paal Espel	20.500	-

In 2018 is het MFS Espel gerealiseerd. Het oude gebouw is daarna door vrijwilligers van het dorp afgebroken. In het gebouw was de stroomvoorziening ondergebracht van de alarmeringspaal. Het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) heeft dit inmiddels hersteld in verband met de veiligheid. De kosten van deze hersteloperatie bedragen € 20.500 (bedrag is geclaimd bij de verzekeringsmaatschappij).

2.1	Openbare verlichting	-205.000	-
-----	----------------------	----------	---

Het budget voor openbare verlichting wordt met € 205.000 verlaagd en gestort in de afschrijvingsreserve armaturen en lichtmasten. Bij het vervangen van de lichtmasten en armaturen wordt deze investering conform de BBV-voorschriften geactiveerd en de hieruit voortvloeiende afschrijvingslasten worden gedekt uit deze reserve.

5.7	Bestrijding Eikenprocessierups	50.000	-
-----	--------------------------------	--------	---

De overlast van de eikenprocessierups is dit jaar toegenomen. Voor de bestrijding van de eikenprocessierups bij onder andere scholen, kinderopvanglocaties en sportverenigingen wordt een aanvullend budget gevraagd van € 50.000.

5.7	Speelplaatsen	-50.000	-
-----	---------------	---------	---

Het budget voor investeringen speelplaatsen wordt gestort in de afschrijvingsreserve speelplaatsen. Uit de afschrijvingsreserve worden de komende jaren de afschrijvingslasten van de investeringen speelplaatsen gedekt.

7.3	Afval	-38.686	-
-----	-------	---------	---

In de begroting 2019 is een onttrekking geraamd van € 38.686 ten laste van de egalisatiereserve Afvalstoffenheffing. Omdat deze reserve geen saldo meer heeft, komt deze geraamde onttrekking ten laste van het product afval.

7.3	Kostenontwikkeling afval	90.000	-445.000
-----	--------------------------	--------	----------

De neergaande lijn van de kosten voor het afvoeren en verwerken van afval laat sinds vorig jaar een kentering zien. Verschillende afvalstromen die voorheen een hoge waarde hadden, leveren minder op. Dit resulteert in een geschatte afname van de baten met € 445.000. Andere afvalstromen kosten juist meer geld om te verwerken en daarom nemen de kosten voor het verbranden van restafval al jaren substantieel toe. We verwachten dit jaar een toename van de lasten van per saldo € 90.000. De afvalmarkt is onderhevig aan factoren die niet te beïnvloeden zijn door gemeenten. De prijzen van grondstoffen worden vaak bepaald op de wereldmarkt. De landelijke overheid heeft een belasting ingevoerd op het verbranden (en storten) van restafval. De verwachting is dat deze verbrandingsbelasting verder verhoogd zal worden als middel om afvalscheiding te bevorderen. Kortom verwachten we in 2019 een totaal tekort van € 535.000.

8.1	Bestemmingsplannen	-10.000	17.635
-----	--------------------	---------	--------

De legesinkomsten bestemmingsplanwijzigingen zijn € 17.635 hoger en de uitgaven voor de milieumonitoring zijn € 10.000 lager.

8.2	Grondexploitatie woningbouw	3.000.000	3.000.000
-----	-----------------------------	-----------	-----------

De baten en lasten voor de uitvoering van de grondexploitatie woningbouw worden conform uitvoeringsplan grondexploitatie bijgesteld tot de begrote baten en lasten.

Totaal		2.871.535	2.605.502
---------------	--	------------------	------------------

Investeringskredieten

Rioolaansluiting sportcomplex 'De Punt' Marknesse

Het sportcomplex "De Punt" in Marknesse bevindt zich binnen de bebouwde kom, waardoor voor dit perceel een verplichting geldt tot aansluiting op de riolering. Voor de realisatie van een rioolaansluiting is een krediet nodig van € 35.000. Dit bedrag wordt in 15 jaar afgeschreven en vanaf 2020 verwerkt in de tariefstelling riolering. Als de overeenkomst is getekend wordt de eigen bijdrage van € 2.700 in mindering gebracht op het krediet, de te activeren lasten en verwerkt in het riooltarief.

Asfalteren klinkerpaden begraafplaatsen (technische aanpassing)

In overleg met een aantal dorpen worden klinkerpaden vervangen door asfaltpaden. Hiervoor is in de jaren 2019 t/m 2022 krediet beschikbaar gesteld (perspectiefnota 2019). Conform de BBV-voorschriften moet dit krediet worden afgeschreven (25 jaar). Voorgesteld wordt om voor 2019 € 100.000 van het totaal budget beschikbaar te stellen en het restant in de jaren 2020 en verder.

Elektrische laadpalen

Het aanbrengen van de voedingskabels onder de hoofdinrit van de gemeentewerf zijn duurder uitgevallen dan begroot. De bedoeling was een buis te persen onder de inrit door maar vanwege onduidelijkheid van de diepte van een bestaande voedingskabel is het risico niet genomen om deze te persen. Daarvoor in de plaats is een boring gemaakt onder de inrit. De extra kosten ad € 3.564 waren niet voorzien.

Herinrichting Nagelerstraat

Ten behoeve van het creëren van een veilige oversteek (fietsers en voetgangers) en van de verbetering van de verkeersveiligheid voor het fietsverkeer op de Nagelerstraat heeft de provincie Flevoland een subsidie verleend van € 100.000. De subsidie wordt ingezet als onderdeel van het totale budget voor herinrichting Nagelerstraat.

Sociale Leefbaarheid

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onderwijs, sport, cultuur en cultureel erfgoed. Het gaat ook over het project 'Voorzien in Vastgoed'.

Programma doelstelling

Onze inwoners zijn in de gelegenheid om zich een leven lang te ontwikkelen.

Ambitie 1 - Aantrekkelijk vastgoed voor maatschappelijk gebruik

Doelstelling:

Zorgen voor huisvesting van onderwijs en maatschappelijke functies zoals ontmoeting, sport, welzijn, recreatie en cultuur.

Speerpunt	Toelichting
01 – Ons vastgoed sluit aan op de behoeften	De behoefte aan huisvesting voor onderwijs, sport en cultuur verandert. Dit vraagt om bewuste keuzes bij investeringen in gebouwen. Die keuzes maken wij in het project 'Voorzien in Vastgoed' (ViV) op basis van de Beleidsvisie Voorzien in Vastgoed (2017).

Activiteit(en)	Toelichting
Wij voeren het Integraal huisvestingsplan (IHP) Onderwijs uit	In 2019 en de daarop volgende jaren wordt het IHP (Integraal huisvestingsplan) uitgevoerd. In het IHP hebben wij gekozen voor kwalitatieve en toekomstbestendige schoolgebouwen. Het IHP stelden wij samen met de schoolbesturen op.

Toelichting status activiteit

In 2019 zijn we conform het IHP bezig met een zevental scholen. De uitbreiding van de Eben Haëzer school is gerealiseerd. De bouwactiviteiten van de school Op de Wieken (Tollebeek) zijn gestart. Scholen Floreant (Luttelgeest) en Albert Schweitzer (Emmeloord) zitten in de laatste voorbereidingsfase en wordt aanvang bouw dit jaar nog verwacht. Voor De Klimboom, De Triangel en De Optimist (Espelervaart) wordt zoals opgenomen in het IHP gewerkt aan een integraal plan.

Wij nemen een besluit over het zwembad

In 2019 nemen wij een besluit over het zwembad. Daarna kan in 2020 worden gestart met de uitvoering daarvan. Wij willen een functioneel en aantrekkelijk zwembad.

Toelichting status activiteit

In mei heeft de gemeenteraad een principebesluit genomen over de scenario's die nader uitgewerkt moeten worden. Momenteel worden deze nader uitgewerkt en doorberekend. Verwachting is dat begin volgend jaar een definitief besluit genomen kan worden.

Wij bereiden een besluit over het cultuurgebouw voor

Deze raadsperiode willen wij een besluit nemen over huisvesting van het Cultuurbedrijf. In de voorbereiding van dat besluit is onderzoek nodig. Daarnaast is afstemming met onze inwoners nodig. In 2019 starten wij het proces.

Toelichting status activiteit

We doen samen met het Cultuurbedrijf en de bibliotheek een verkenning of een gezamenlijk cultuurgebouw meerwaarde heeft. Ook wordt gekeken naar welke culturele en maatschappelijke functies daarin nog meer mogelijk zijn. In deze fase gaat het om inhoudelijke samenwerking en hoe dat het meest kan opleveren voor onze samenleving. Pas daarna komt de vraag hoe dit zich vertaalt in een gebouw.

Wij starten het proces voor de realisatie van een VO-campus

De ontwikkeling van een campus voor het voortgezet onderwijs zal bijdragen aan het onderwijsaanbod in de gemeente. Het jaar 2019 gebruiken wij als voorbereidingsfase voor besluitvorming. Dit betekent gesprekken met scholen over het vertalen van hun visie naar het gebouwconcept. Daarnaast bespreken wij onderwerpen met hen zoals de eigen bijdrage en het bouwheerschap. Verder doen wij in 2019 onderzoek naar beste locatie.

Toelichting status activiteit

Ondersteund door een kwartiermaker is er door de scholen en de gemeente een campusmodel opgesteld. Deze gaat over hoe scholen invulling geven aan de samenwerking op een VO-campus. Hieruit blijkt een meerwaarde van de campus ten opzichte van aparte scholen. Dit model wordt nu vertaald naar een ruimtebehoefte. Tegelijkertijd werken we aan een afwegingskader voor de locatie. Verwachting is dat begin volgend jaar van de raad een principe uitspraak gevraagd wordt voor de locatie voor de campus die in het vervoltraject uitgewerkt zal worden. Belangrijke aandachtspunten zijn de prijsontwikkelingen en nieuwe bouweisen die een groot effect zullen hebben op dit grote bouwproject.

Speerpunt

Toelichting

02 – Ons vastgoed draagt bij aan een aantrekkelijke Noordoostpolder

We willen ons vastgoed efficiënt gebruiken en leegstand voorkomen. Voor de komende 12 jaar zijn er verschillende plannen om ons vastgoed op orde te houden. In totaal zijn nu 9 nieuwbouwprojecten en 36 renovatieprojecten benoemd. Dit valt binnen het project 'Voorzien in Vastgoed' (ViV).

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij zoeken een goede functie voor de poldertoren

In 2019 nemen wij een besluit over het gebruik van de poldertoren. De Poldertoren moet weer een goede functie krijgen. Hij is onderdeel van ons cultureel erfgoed.

Toelichting status activiteit

Er zijn 3 toekomstvarianten voor de Poldertoren uitgewerkt en ter besluitvorming aan de gemeenteraad voorgelegd.

Ambitie 2 - Een breed onderwijsaanbod

Doelstelling:

Alle kinderen volgen passend en kwalitatief goed onderwijs. We voorkomen onderwijsachterstanden en bestrijden laaggeletterdheid. Ook zorgen we ervoor dat zo weinig mogelijk kinderen voortijdig de school verlaten en dat ze zoveel mogelijk hun startkwalificatie behalen.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Hoogwaardig onderwijs in Noordoostpolder

Een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt draagt bij aan ons economisch klimaat. Daarom willen wij die aansluiting versterken. In het bijzonder de aansluiting tussen specifieke sectoren uit het bedrijfsleven en het hoger onderwijs.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij starten met een zoektocht naar mogelijkheden om HBO-studies te ondersteunen

In 2019 gaan wij in gesprek met onze ondernemers en met onderwijsinstellingen uit de regio. In die gesprekken verkennen wij de belangstelling en de mogelijkheden.

Toelichting status activiteit

Als gemeente sluiten wij aan op mogelijkheden en initiatieven vanuit onze samenleving. Vooralsnog zien we hier weinig enthousiasme voor. In gesprekken met onderwijsinstellingen en ondernemers zijn wij hier alert op en zullen waar mogelijk actief ondersteuning bieden.

Speerpunt	Toelichting
02 – Een doorgaande leerlijn	Een doorgaande lijn van onderwijs naar werk helpt om achterstanden of uitval te voorkomen. Onderwijs is belangrijk voor onze maatschappij. De school is een plek waar leerlingen zich ontplooiën, waar geleerd en geoefend wordt en waar kinderen leren omgaan met verschillen. Kinderen en jongeren kunnen er hun talenten ontwikkelen en een passend opleidingsniveau behalen en uiteindelijk hun weg vinden op de arbeidsmarkt. Ook een goed begin op jonge leeftijd in de peuteropvang helpt daar bij.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij verbeteren de aansluiting tussen peuteropvang en basisschool	In 2019 zoeken we naar de beste organisatievorm voor de peuteropvang. We onderzoeken de mogelijkheden voor het realiseren van een expertisecentrum voor samenwerking tussen peuteropvang en basisonderwijs. Bovendien maken wij beleid voor een basisaanbod voor alle peuters. Dat doen wij om aan nieuwe wetgeving te voldoen.

Toelichting status activiteit

We zijn in gesprek met het onderwijs en de kinderopvangaanbieders voor het opstellen van resultaatafspraken en een uitvoeringsplan met het basisaanbod voor alle peuters met aansluiting peuteropvang en basisschool. We zijn bezig om stapsgewijs toe te werken naar een basisaanbod voor alle peuters waar we aan moeten voldoen in 2020.

Wij vernieuwen de werkwijze leerplicht en RMC

De huidige werkwijze (ambtsinstructie) is van 2011 en moet geactualiseerd worden. We zijn de afgelopen jaren anders gaan werken. Zo signaleert leerplicht tijdig eventuele problematiek bij jongeren. Hierdoor heeft leerplicht een belangrijke preventieve rol.

Toelichting status activiteit

Samen met leerplicht kijken we naar welke taken er binnen hun werkzaamheden passen en welke niet. Vanaf volgend jaar is er extra fte bij leerplicht beschikbaar. De ambtsinstructie wordt herschreven.

Wij onderzoeken de mogelijkheden voor jeugdhulpmedewerkers in de klas

In 2019 ontwikkelen we een preventieve aanpak op school in Noordoostpolder om te voorkomen dat kinderen met complexe problematiek niet meer naar school gaan. We onderzoeken de mogelijkheden om de combinatie zorg/onderwijs te versterken. Dit doen we samen met ouders en onderwijs. We zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor het goed ontwikkelen en gezond en veilig opgroeien van alle kinderen in Noordoostpolder.

Toelichting status activiteit

In 2019 is gestart met een specifieke groep voor kinderen met complexe problematiek met als doel zo snel mogelijk terug te keren naar het reguliere onderwijs. Naast een gespecialiseerde leerkracht heeft deze groep ook een jeugdhulpmedewerker in de klas. Deze werkwijze is een samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp. Het gaat om een groep van 4 tot 6 leerlingen voor het basisonderwijs en een groep van 4 tot 6 leerlingen van het voortgezet onderwijs.

De inzet wordt gezamenlijk gefinancierd door het onderwijs en gemeente. Deze voorziening is zonder beschikking toegankelijk voor leerlingen die voldoen aan de criteria.

Wij onderzoeken de mogelijkheden om Jeugdhulp op school uit te breiden

In 2019 onderzoeken we de mogelijkheden om Jeugdhulp op School uit te breiden om ervoor te zorgen dat de wachtlijsten tot een minimum worden beperkt. We willen de scholen zien als vindplaats voor hulpvragen en willen de combinatie zorg / onderwijs in preventieve zin versterken.

Toelichting status activiteit

We hebben het hele preventieve opvoedlandschap in kaart gebracht. In samenhang wordt gekeken in hoeverre jeugdhulp op school moet worden uitgebreid. Eind 2019 ontvangt de raad een voorstel.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

03 - Het leren van de Nederlandse taal stimuleren

Arbeidsmigranten structureel stimuleren zich de Nederlandse taal eigen te maken met het oog op hun integratie.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij komen met een taalcampagne gericht op arbeidsmigranten

In het voorjaar 2019 komen we met een voorstel voor een taalcampagne; deze beoogt arbeidsmigranten zoveel mogelijk te laten deelnemen aan lessen Nederlandse taal.

Toelichting status activiteit

Wij zien dat veel arbeidsmigranten de weg weten te vinden naar de taallessen bij het ROC en Huis voor Taal. Daarnaast bieden ook diverse werkgevers taallessen. Met de inzet van de taalmakelaar hopen we dat dit bereik nog groter wordt. In het najaar onderzoeken we door wie en op welke wijze de taalcampagne kan worden gestart.

Ambitie 3 - Meer sporten en bewegen

Doelstelling:

Een sportieve gemeente, waar alle bewoners in de breedte kunnen sporten en bewegen en hun sportieve talent kunnen ontwikkelen. Het doel is: iedereen in beweging. Daar hoort ook bij dat we investeren in het bevorderen van een gezonde leefstijl.

Speerpunt	Toelichting
01 – Meer sporten en bewegen, vooral door de jeugd	Bewegen is gezond. Het kan de sociale cohesie verbeteren en voorkomen dat jongeren in verkeerd gedrag vervallen. Daarom dagen wij jongeren uit om gezonder te leven en meer te bewegen.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij bevorderen sporten en bewegen	In 2019 maken wij een Uitvoeringsagenda 'sport en bewegen'.

Toelichting status activiteit

Met het vaststellen van het Nationaal Sportakkoord zijn middelen beschikbaar gekomen voor het opstellen van een lokaal sportakkoord. Deze zomer hebben wij subsidie aangevraagd voor een procesbegeleider, een sportformateur. Na vaststelling van een lokaal sportakkoord (2020) kan uitvoeringsbudget aangevraagd worden.

In lijn met deze landelijke ontwikkeling ligt het voor de hand om een lokaal sportakkoord op te stellen en deze te koppelen aan de uitvoeringsagenda sport en bewegen. De input die is opgehaald voor de uitvoeringsagenda wordt meegenomen bij het opstellen van het lokale sportakkoord. Deze wordt in de eerste helft van 2020 aan de raad voorgelegd.

Wij stimuleren sporten en bewegen in de openbare ruimte	Wij kijken per wijk en dorp welke voorzieningen bewoners wensen voor bewegen en buiten spelen.
--	--

Toelichting status activiteit

Het initiatief van een pannakooi in de wijk Espelervaart wordt uitgevoerd. Daarnaast lopen er een aantal initiatieven in wijken en dorpen gericht op het stimuleren van sport en bewegen in de openbare ruimte. Deze initiatieven bevinden zich in de voorbereidende fase. IGW is nauw betrokken bij de totstandkoming van deze initiatieven.

Wij voeren de JOGG-aanpak in

Vanaf 1 januari 2019 zijn wij een JOGG-gemeente (Jongeren Op Gezond Gewicht). JOGG is een aanpak waarin kinderen, ouders, scholen, bedrijven en de buurt samen zorgen dat de jeugd gezond opgroeit.

Toelichting status activiteit

De JOGG-regisseur voert gesprekken met stakeholders, stelt het plan van aanpak op en ondersteunt initiatiefnemers in dorpen/wijken bij het opzetten van JOGG. In september is de gemeente brede kick off geweest. Het plan van aanpak wordt op basis van deze input aangevuld en vervolgens vastgesteld.

Wij stimuleren (sport)verenigingen

In 2019 besteden wij extra aandacht aan de vitaliteit van verenigingen. Gezamenlijk zoeken we naar mogelijkheden om het (bestuurlijk) kader van sportverenigingen te versterken. We stimuleren en helpen verenigingen om met elkaar in contact te gaan, zodat ze van elkaar kunnen leren. Waar nodig zetten we maatwerk in vanuit Sportservice.

Toelichting status activiteit

Samen met het veld wordt gezocht naar een passende manier om het (bestuurlijk) kader van verenigingen te versterken. In 2019 heeft een verenigingsondersteuner de OMNI Bant ondersteund bij de ontbinding van de OMNI en oprichting van aparte afdelingen. Wij huren hiervoor de verenigingsondersteuner van Sportservice Flevoland in.

Ambitie 4 - Aandacht voor cultuur en erfgoed

Doelstelling:

Een cultureel aantrekkelijke gemeente waarin inwoners en bezoekers genieten van een gevarieerd, breed en laagdrempelig cultuuraanbod. Zij krijgen de kans om hun creativiteit te ontwikkelen. Want deelname aan culturele activiteiten bevordert de sociale cohesie en de persoonlijke ontplooiing.

Speerpunt

01 – Archeologische waarden Schokland beschermen

Toelichting

Nieuwe natuur beschermt de archeologische waarden van Schokland. Nieuwe Natuur komt aan de zuidkant van Schokland.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij starten met de uitvoering van de realisatieovereenkomst voor Nieuwe Natuur ten zuiden van Schokland

Medio 2018 is een overeenkomst getekend voor de realisatie van nieuwe natuur aan de zuidkant van Schokland. In 2019 gaan we verder met de uitvoering daarvan. We betrekken de omgeving hierbij.

Toelichting status activiteit

Zoals afgesproken zal er voorafgaand aan definitieve besluitvorming over Nieuwe Natuur (peilbesluit en bestemmingsplanwijziging) een 0-meting plaats vinden. Met de betrokken agrariërs is echter discussie over het plaatsen van de noodzakelijke peilbuizen waardoor er mogelijk vertraging van het project zal plaatsvinden.

Wij werken aan de Cultuuragenda 2020

We gaan de raad en het veld betrekken bij het opstellen van de Cultuuragenda 2020.

Toelichting status activiteit

Medio 2019 zijn er bijeenkomsten met gemeenteraad en het veld geweest. Hieruit is input gehaald voor de Startnotitie Cultuuragenda 2020 die eind van het jaar aan de raad wordt aangeboden.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

02 – Een Werelderfgoedcentrum

Bij Schokland hoort een toekomstbestendig Werelderfgoedcentrum. Daar vertellen wij het verhaal van dit gebied aan nieuwe toeristen en recreanten.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij leggen de raad een businesscase voor over het Werelderfgoedcentrum

In 2019 ontvangt de raad een voorstel voor een nieuw te realiseren Werelderfgoedcentrum. Onderdeel van het voorstel is de locatiekeuze en de onderbouwing van de verwachte bezoekersaantallen. De businesscase geeft de onderbouwing voor het voorstel.

Toelichting status activiteit

De realisatie van een Werelderfgoedcentrum is onlosmakelijk gekoppeld aan de realisatie van Nieuwe Natuur Schokland. Hierdoor is ook besluitvorming over de realisatie van een Werelderfgoedcentrum ook vertraagd.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

03 – Behoud van ons cultureel erfgoed	Cultureel erfgoed vergroot de bewustwording van de historie van onze polder. Ons Werelderfgoed Schokland en monumenten in de gemeente maken die cultuurhistorie zichtbaar en beleefbaar. Daarom willen wij die behouden.
---------------------------------------	--

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij maken een nieuw managementplan voor het Werelderfgoed Schokland	In 2019 maken wij een nieuw managementplan. Dat doen wij samen met alle betrokkenen in het gebied. In het managementplan staat wat de partijen samen doen aan onder andere behoud, beheer en bekendheid voor Schokland. Dit is een verplichting vanuit UNESCO.	
--	---	---

Toelichting status activiteit

In 2019 maken wij een nieuw managementplan. Dat doen wij samen met alle betrokkenen in het gebied. In het managementplan staat wat de partijen samen doen aan onder andere behoud, beheer en bekendheid voor Schokland.
Dit is een verplichting vanuit UNESCO. Het nieuwe managementplan wordt naar verwachting op 18 december 2019 definitief vastgesteld door de siteholdersgroep.

Wij passen onze monumentenlijst aan	In 2019 past het college de monumentenlijst aan. Dit betekent nieuwe erbij en mogelijk bestaande eraf. Wij nodigen inwoners, eigenaren en organisaties uit om mee te denken.	
--	--	---

Toelichting status activiteit

De inventarisatie van potentiële nieuwe monumenten is afgerond. De middelen voor erfgoed en ambtelijke uren zijn beperkt en daarom moeten keuzes worden gemaakt. Voor 2020 en 2021 kiest het college, naar aanleiding van een breed gesteunde raadsnotie, voor het opstellen van een kerkenvisie. Daarna wordt het proces voor het aanwijzen van nieuwe monumenten weer opgepakt.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
4.2	Onderwijshuisvesting	2.931.401	774.921	-93.241	3.613.081
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.932.582	457.554	-4.500	3.385.636
5.1	Sportbeleid en activering	312.217	48.546	-	360.763
5.2	Sportaccommodaties	2.867.609	127.859	33.028	3.028.496
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.496.844	62.623	-172	2.559.295
5.4	Kunst	355.419	6.632	-	362.051
5.5	Cultureel erfgoed	370.604	1.146.781	-	1.517.385
5.6	Media	1.097.694	-	-	1.097.694
Totale lasten		13.364.370	2.624.916	-64.885	15.924.401

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
4.2	Onderwijshuisvesting	82.331	45.900	53.548	181.779
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.061.000	267.836	-	1.328.836
5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	523.009	-	150.812	673.821
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	79.476	-	4.400	83.876
5.4	Kunst	55.965	-	450	56.415
5.5	Cultureel erfgoed	30.955	-	-	30.955
5.6	Media	-	-	-	-
Totale Baten		1.832.736	313.736	209.210	2.355.682

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (decemberrapportage)	1.788.819	-
4.3	17 december 2018	Uitvoeringsplan Voorzien in Vastgoed 2019	37.840	-
5.1	18 januari 2019	Jongeren op Gezond Gewicht	17.500	-
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage	780.757	313.736
Totaal			2.624.916	313.736

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing kapitaallasten doordat o.a. een aantal investeringen later zijn gestart of later gereed zijn gekomen.	-138.710	-4.219
5.2	Subsidie Bosbad	11.598	-
<p>Bij het bepalen van het subsidieplafond 2019 is geen rekening gehouden met de door de gemeente rechtstreeks bekostigde onderzoek naar de zwemvaardigheid van basisschoolleerlingen in onze gemeente. Voorgesteld wordt een aanvullend subsidie te verstrekken van € 11.598</p>			
4.2 en 5.2	Uitkering SPUK	62.227	208.579
<p>Met ingang van 1 januari 2019 is de verruimde btw-sportvrijstelling in werking getreden. De wijziging van de btw-sportvrijstelling heeft nadelige btw-gevolgen voor de exploitatie van (gemeentelijke) sportaccommodaties. Het Ministerie van VWS heeft met een specifieke uitkering voor gemeenten (SPUK) en een subsidieregeling voor amateursportorganisaties (BOSA) het btw-nadeel zoveel als mogelijk gecompenseerd. Bij een aantal budgetten is hiermee nog geen rekening gehouden (€ 62.227) De gemeente heeft via de nieuwe regeling 'specifieke uitkering stimulering sport' (SPUK) een subsidieaanvraag ingediend. Deze 'subsidie' compenseert voor een deel het gemis van de BTW-sportvrijstelling (€ 208.579).</p>			
5.3 en 5.4	Verzekeringspremies	-	4.850
<p>Doorbelasting van verzekeringspremies aan derden. De baten zijn niet geraamd in de primitieve begroting 2019.</p>			
Totaal		-64.885	209.210

Investeringskredieten

Vervanging armaturen verlichting Bosbadhal

Met het vaststellen van het onderhoudsjaarplan (maart 2019) heeft het college akkoord gegeven op het vervangen van de verlichting in Bosbadhal 2 (nieuwe hal) ten laste van de voorziening groot onderhoud. Bij opdrachtverstrekking bleek dat de kosten ad. € 102.000 van de vervanging van de verlichting geactiveerd moeten worden en daardoor niet uit de voorziening betaald kunnen worden. De nieuwe lampen gebruiken minder energie en hebben minder onderhoudskosten. De energiekosten en onderhoudskosten kunnen daarom structureel verlaagd worden en worden ter dekking van de kapitaallast ad € 6.800 ingezet. Deze aanpassing levert geen extra last op voor de begroting 2020 e.v. en is budgetneutraal.

Economische Ontwikkeling

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze betrokkenheid bij economische ontwikkeling, werkgelegenheid en recreatie & toerisme.

Programma doelstelling

Meer werkgelegenheid, mensen naar vermogen aan het werk en meer (toeristische) bestedingen in Noordoostpolder.

Ambitie 1 - Aantrekkelijk voor ondernemers

Doelstelling:

Economische groei

Speerpunt	Toelichting
01 – Noordoostpolder heeft een prettig ondernemersklimaat	Noordoostpolder biedt ruimte aan groei en ondernemerschap. Dat willen we blijvend optimaal benutten. Allereerst door goede voorwaarden te creëren voor economische ontwikkeling.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij maken een nieuw Sociaal Economisch Beleid	Het beleid maken wij samen met ondernemers, onderwijs en onze clusters. We benaderen het beleid sectoraal. Bij het beleid komt ook een dynamische agenda.

Toelichting status activiteit

Het beleid en de agenda zijn opgesteld en worden in het najaar ter besluitvorming voorgelegd in college en raad.

Wij denken, samen met bedrijven, na over verdere uitbreiding en revitalisering van bedrijventerreinen	Een goed aanbod van bedrijventerreinen is van belang voor de economie. In 2019 willen wij starten met de revitalisering van bedrijventerreinen. Dat doen wij in samenwerking met de ondernemers (zie ook programma 1). We kijken hoe we het terrein duurzaam en kwalitatief kunnen inrichten. Hiervoor is geld gereserveerd in de perspectiefnota en in deze programmabegroting. Daarnaast willen wij het bedrijventerrein De Munt B ontwikkelen zodat er ruimte blijft voor nieuwe bedrijven.
--	--

Toelichting status activiteit

De revitalisatie van de Constructieweg en omgeving is in voorbereiding. Op 28 augustus is een buurtbijeenkomst gehouden en er hebben onderhandelingen plaatsgevonden over overname van de straat en het aanpakken van private panden en terreinen. De uitvoering start naar verwachting in het eerste kwartaal van 2020.

We gaan door met de voorbereiding van de ontwikkeling van bedrijventerrein De Munt B. De stikstofproblematiek speelt hierbij op dit moment een belangrijke rol. Het vinden van een werkbare oplossing heeft volop onze aandacht.

Wij blijven de sterke punten van ons gebied breed uitdragen

We nemen het initiatief om samen met onze partners ons gebied nog meer onder de aandacht te brengen. We maken een breed programma voor gebiedspromotie en marketing: Buitengewoon Noordoostpolder 2.0. Dit gaat over wonen, werken en recreëren.

Toelichting status activiteit

Om te komen tot een programma voor de gebiedspromotie en marketing is er voor zowel interne als externe stakeholders een bijeenkomst georganiseerd. Op basis van deze bijeenkomsten en het imago- en associatieonderzoek is een brandsheet gemaakt. De brandsheet, de 0-meting op basis van het imago-onderzoek en een organisatievoorstel worden voorgelegd aan college, stakeholders en Raad. Daarnaast werken we door #TOPINNOP aan het verhaal van Noordoostpolder.

Wij geven ondernemers ruimte om koopzondagen te kiezen

Ondernemers kiezen per cluster van bedrijven (supermarkten, bouwmarkten, tuincentra en overige) hun twaalf koopzon- en feestdagen. Dit verschil per cluster is nieuw in 2019.

Toelichting status activiteit

De ondernemersvereniging pakt de invulling van de koopzondagen zelf op.

Speerpunt

Toelichting

02 – Innovatie wordt bevorderd en benut

Noordoostpolder biedt ruimte aan innovatie. Dit is een kracht die wij verder willen uitbreiden.

Activiteit(en)

Toelichting

Wij gaan met ondernemers in gesprek over het vormen van een 'cluster maakindustrie'

In overleg met ondernemers in de maakindustrie maken wij een voorstel met keuzes en financiële onderbouwing voor een cluster.

Toelichting status activiteit

Acht bedrijven in de metaalsector voeren samen een verkenning uit naar de kansen van een gezamenlijk innovatiecluster. De bedrijven starten met een bescheiden activiteitenagenda, op het gebied van Human Capital, procestechologie, het delen van faciliteiten en regio PR.

Als gemeente volgen we de ontwikkeling van het innovatiecluster en participeren actief in activiteiten die bijdragen aan het sociaaleconomisch beleid.

Wij dragen bij aan innovaties en onderzoek

In 2019 bekijken wij hoe we het innovatiefonds en het agrarisch onderzoeksbudget Smart Farming voor studenten kunnen inzetten. Ook stimuleren wij met het Agrofoodcluster en de Stichting Future Food Production innovatieve ontwikkelingen in de land- en tuinbouw. Samen met Stichting Nieuwland kijken we naar toekomstige ontwikkeling van het glastuinbouwgebied Luttelgeest-Marknesse. Daarnaast gaan we in gesprek met CompoWorld over kansen voor productontwikkeling.

Toelichting status activiteit

Agrofoodcluster heeft opdracht gekregen om een Smart Farming Award in te stellen. Stichting Future Food Production heeft financiële steun ontvangen voor het ontwikkelen en bouwen van machines voor innovatieve grondbewerking. We hebben Nieuwland Flevo ondersteund met het opstellen van een toekomstvisie voor de glastuinbouw in Noordoostpolder. Stichting CompoWorld helpt bedrijven om composiet toe te passen in hun processen. De toekomst van de stichting is ook onderwerp van gesprek tussen provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder, Horizon en Stichting CompoWorld.

Wij bieden Zorg- en Welzijnsorganisaties een uitdaging gebruik te maken van het Innovatiefonds

In 2019 gaan we bekendheid geven aan het Innovatiefonds Zorg. Voor het Innovatiefonds Zorg stellen we jaarlijks voor 2019-2021 € 25.000 ter beschikking.

Toelichting status activiteit

Er is meermaals bekendheid gegeven aan het fonds in lokale media, een ondernemersblad en op onze website. Er zijn twee aanvragen gehonoreerd en één aanvraag is afgewezen. Tot nu toe is € 7.130 aangevraagd en uitgekeerd. Met één zorgorganisatie lopen nog gesprekken.

Speerpunt

Toelichting

03 - Regionale kansen worden benut

We werken op allerlei manieren samen met andere overheden, bedrijven en organisaties. Samenwerken doen we graag, zo bereik je resultaten die je als gemeente niet alleen kunt bereiken.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij investeren in kansen voor regionale samenwerking

In 2019 wordt definitief bekend of de aanvragen vanuit de Regiodeal gehonoreerd worden. We werken dat dan verder uit. Het gaat om de Human Capital Agenda Regio Zwolle en het Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum (MITC). Wordt de Regiodeal niet gehonoreerd, dan gaan we kijken hoe we de geformuleerde ambities toch zoveel mogelijk kunnen bereiken.

Toelichting status activiteit

In mei 2019 is het regionale Ontwikkelfonds voor Human Capital in de Regio Zwolle opengesteld. Naast de gemeenten draagt provincie Overijssel mee aan dit fonds. De Regio Deal Human Capital wordt in september opnieuw ingediend bij het Rijk. Honorering zou een verdubbeling van het beschikbare budget betekenen.

In juli heeft het Rijk de Regio Deal Noordelijk Flevoland aangeboden. Deze deal omvat de realisatie van Maritiem Cluster Urk en het MITC in Noordoostpolder.

Ambitie 2 - Werk maken van werk

Doelstelling:

Meer mensen aan het werk.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Onderwijs en arbeidsmarkt sluiten goed op elkaar aan

Wij blijven investeren in een goede aansluiting tussen onderwijs en arbeidsmarkt. Hierbij gaan we onder andere op zoek naar arrangementen die hiervoor zorgen. Dit doen we lokaal en regionaal. We blijven samenwerken met werkgevers en onderwijsinstellingen. We bundelen de krachten in zowel een Human Capital Agenda als binnen het Regionaal Werkbedrijf Flevoland (RWF).

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij onderzoeken de mogelijkheden om talenten vast te houden en/of verder te ontwikkelen

We peilen bij ondernemers of er behoefte is aan een soort “broedplaats” voor talenten. Ook gaan we in gesprek met het Hoger Onderwijs van Aeres en Windesheim.

Toelichting status activiteit

Uit de expertarena's voor de Sociaal Economische Agenda kwam de behoefte aan innovatieve huisvesting voor jonge en/of tijdelijke werknemers aan de orde. Dit onderwerp is dan ook terug te vinden op de uitvoeringsagenda en gekoppeld aan de nieuw op te stellen woonvisie. Dit najaar wordt onder ondernemers en onderwijsinstellingen specifiek onderzoek gedaan naar de behoefte aan huisvesting voor studenten, stagiairs en expats.

Wij stimuleren inwoners, onderwijs en ondernemers om klaar te zijn voor een arbeidsmarkt die in hoog tempo verandert

We ondersteunen onze inwoners, ondernemers en onderwijs waar nodig om gebruik te maken van de mogelijkheden die er zijn bij het Ontwikkelfonds van de Human Capital Agenda Regio Zwolle of het Leerwerkloket van het Regionaal Werkbedrijf Flevolang (RWF).

Toelichting status activiteit

Om het Sociaal Economisch Beleid uit te voeren worden sectortafels opgericht. De veranderingen op de arbeidsmarkt zijn vast onderdeel op de agenda van zowel de tafels als het Regionaal Economisch Overleg.

De projectleider van het serviceloket leren en werken Flevoland is in de zomer van 2019 gestart met zijn werkzaamheden. Vanuit de arbeidsmarktregio is voor de regeling Perspectief op Werk een actieplan ingediend bij het ministerie van SZW. Per arbeidsmarktregio is hiervoor in 2019 en 2020 jaarlijks 1 miljoen beschikbaar. In het actieplan zijn drie speerpunten genoemd.

1. Vraag en aanbod aan arbeidskrachten in tekortsectoren op elkaar laten aansluiten.
2. De kwalitatieve kennis over werkzoekenden vergroten en ontsluiten voor werkgevers.
3. Duurzame matching op werk.

In september 2019 is gestart met een nieuw project in de maakindustrie en een project van ROC Friese Poort en ZONL voor medewerkers in de zorg op niveau 1-2.

Speerpunt

Toelichting

02 – Een inclusieve arbeidsmarkt

We streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, waarin iedereen gelijke kansen heeft. De WerkCorporatie heeft hierin nu een belangrijke rol. De kracht van Concern voor Werk blijven we inzetten. We staan positief tegenover een Social Firm en onderzoeken of we daarmee een grotere doelgroep kunnen bereiken.

Activiteit(en)

Toelichting

Wij zorgen ervoor dat de

In 2018 werd duidelijk hoe de Social Firm er in

inwoners volop ondersteund worden bij het zoeken naar werk

hoofdpijnen uitdient. In 2019 moet nog besluitvorming plaatsvinden en werken we uit wat dit betekent voor de gemeente en de WerkCorporatie.

Toelichting status activiteit

De WerkCorporatie blijft ook na 2019 een zelfstandige BV in eigendom van de gemeente. De uitstroomdoelstellingen voor 2019 (40% voor mensen zonder beperking en 25% voor mensen met een beperking) worden behaald. De WerkCorporatie ziet dat de problematiek van de inwoners die een uitkering aanvragen toeneemt. Er is meer inzet nodig om tot een succesvolle match te komen. De groep inwoners met een arbeidsbeperking die begeleid wordt stijgt.

In het najaar van 2019 wordt de GR IJsselmeergroep 2009 (Openbaar Lichaam) omgevormd tot een Bedrijfsvoering GR 2020. De gemeente Zeewolde verlaat de GR. De Raad stelt de kaders en doelstellingen van de IJsselmeergroep 2020 (Social Firm) vast.

Vooralsnog lukt het de GR IJsselmeergroep nog om uit te komen met de financiële middelen. Vanaf 2022 wordt een begrotingstekort voorzien.

Wij investeren in 45+-ers (niet werkend en werkend)

Vanuit de kerngroep 'Inclusieve Arbeidsmarkt' is gebleken dat het zinvol is om extra te investeren in deze groep inwoners. Daarom onderzoeken we of we kunnen aansluiten bij (lopende) initiatieven of verbindingen kunnen leggen met vergelijkbare acties (vanuit het Leerwerkloket) en Human Capital Agenda. Vervolgens brengen we in beeld of, en zo ja wat, er lokaal nog nodig is.

Toelichting status activiteit

Tijdens het Banenevent in september zijn bestaande regelingen voor 45+ ers extra onder de aandacht gebracht van werkgevers en werkzoekenden. Het serviceloket leren en werken en het actieplan Perspectief op Werk besteed ook extra aandacht aan deze groep. De uitwerking daarvan start eind dit jaar en loopt door in 2020.

Ambitie 3 - Aantrekkelijk voor toeristen en recreanten

Doelstelling:

Meer bezoekers in Noordoostpolder die langer verblijven.

Speerpunt

Toelichting

01 – Meer toerisme in Noordoostpolder

Noordoostpolder is het waard om ontdekt te worden. We willen meer recreanten en toeristen naar Noordoostpolder trekken.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij stimuleren ondernemers tot productontwikkeling	We stimuleren ondernemers in het beter beleefbaar maken van het unieke en onderscheidende karakter van Noordoostpolder: nieuw land op de zeebodem. Wij doen hierbij een beroep op de creativiteit van de ondernemers. We verbinden ondernemers met elkaar.

Toelichting status activiteit

In de 'Expertarena' Recreatie en Toerisme zijn inzichten opgehaald over de actuele thema's binnen de recreatieve sector in Noordoostpolder. Deze inzichten zijn vertaald in nieuwe speerpunten in de Sociaal Economische Agenda. Als opvolging van de expertarena is een bijeenkomst georganiseerd met de ondernemers in en rondom het Kuinderbos met als doel: verkennen of het wenselijk is dit gebied gezamenlijk als outdoor/activiteitencuster op de kaart te zetten. De ondernemers hebben aangegeven hier wel iets in te zien.

Provinciebreed wordt gewerkt aan een kansenkaart in het kader van Perspectief 2030 van het NBTC. Daarvoor zijn ook een aantal ondernemers uit Noordoostpolder uitgenodigd om mee te denken.

Vorig jaar zijn we samen met Visit Flevoland, RCE, Museum Nagele en Dorpsbelang gestart met het idee om de informatievoorziening en routing in Nagele te verbeteren. Daarvoor is een projectplan geschreven en subsidie aangevraagd uit de stimuleringsregeling Toerisme van de provincie. De subsidieaanvraag is inmiddels gehonoreerd.

Wij brengen de tulpen en 'Nederland Waterland' onder de aandacht	Dit doen we onder andere door te participeren in de internationale promotiecampagnes van het Nederlands Bureau voor Toerisme en Congressen (NBTC). Bijvoorbeeld de metrolijnen.
---	---

Toelichting status activiteit

We participeren in de NBTC metrolijn Nederland Waterland. De iconen Schokland, Waterloopbos en Urk worden in combinatie met andere "watericonen" in Nederland gepromoot in het buitenland. Vanuit de stimuleringsregeling Flevoland is een subsidie beschikbaar gesteld voor verdere productontwikkeling op deze iconen. Dat wordt op dit moment uitgewerkt. Op de Bloemenlijn is vanuit Flevoland een Go gegeven. Omdat andere regio's geen Go gegeven hebben is dit in 2019 niet doorgegaan. Noordoostpolder is wel aangehaakt op de tulpenpromotiecampagne van het NBTC gericht op Duitsland en België.

Speerpunt	Toelichting
02 – Vraag en aanbod van toerisme en recreatie sluiten goed op elkaar aan	We willen een zodanig programma in Noordoostpolder dat bezoekers langer in ons gebied verblijven.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij houden en ontwikkelen recreatieve routes	<p>Voor bezoekers is het prettig als er een goed recreatief routenetwerk ligt. Daarom:</p> <ul style="list-style-type: none"> • brengen en houden we de bestaande routes op kwalitatief goed niveau; • starten we in 2019 met de promotie van de Toeristische Overstap Punten (TOP's); • maken we de beleving van twee themaroutes beter; • leveren wij een bijdrage aan de aanleg van het fietspad langs de Zwartemeerdijk. <p>Dit staat ook in de perspectiefnota 2019-2022 (zie ook programma 1).</p>

Toelichting status activiteit

In het vierde kwartaal van 2019 voeren we (mogelijk samen met Urk) een verkenning uit naar de optimalisatie van het fietsknooppuntennetwerk en het toevoegen van beleving. Provinciebreed verkennen we de mogelijkheden voor routecoördinatie.

De drie Toeristische Overstappunten zijn in juli geopend en de online promotie is gestart.

In januari organiseerden we een vervolgbijeenkomst voor ondernemers ten behoeve van het verbeteren van de beleving van routes met als resultaat dat er een aantal ondernemers aan de slag zijn gegaan om de beleving van de tulpenroute te verbeteren.

Onze bijdrage voor het fietspad langs de Zwartemeerdijk ligt klaar. Die bijdrage is inzetbaar als cofinanciering voor Leadersubsidie. Het waterschap kan onze bijdrage aanvragen en daarna ook Leadersubsidie. Ondanks dat de gemeente, het waterschap en de provincie een bijdrage voor het fietspad Zwartemeerdijk toegezegd hebben is de financiering nog niet rond. Dit najaar vindt bestuurlijk overleg plaats.

Wij voeren acties uit op basis van het Leisure leefstijlonderzoek	<p>Er is een vraag- aanbodanalyse gemaakt op basis van de Leisure Leefstijlen. Dit deden we samen met de provincie en andere Flevolandse gemeenten. Uit dit onderzoek kwam een aantal voorstellen voor acties. In 2019 kijken we wat we daarvan in Noordoostpolder kunnen doen.</p>
--	---

Toelichting status activiteit

Het Leisure Leefstijlen onderzoek is geactualiseerd naar de Leefstijlvinder. De Leefstijlvinder geeft inzicht in de omvang van groepen en hun vrijetijdsvoorkeuren op basis van wensen, motieven en interesses. De Leefstijlvinder is ontwikkeld op basis van nieuwe inzichten en ontwikkelingen. De leefstijlvinder is een goede tool om te gebruiken bij (door)ontwikkeling van nieuw en bestaand aanbod en doelgroep keuze. We onderzoeken op welke manier we dit het beste onder de aandacht kunnen brengen van ondernemers.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	886.371	1.351.757	-225.992	2.012.136
2.3	Recreatieve havens	27.112	15.000	-	42.112
3.1	Economische ontwikkeling	246.876	364.226	-25.000	586.102
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	942.347	-	2.974	945.321
3.4	Economische promotie	464.593	544.391	-	1.008.984
Totale lasten		2.567.299	2.275.374	-248.018	4.594.655

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	456.976	3.772.189	23.670	4.252.835
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	116.190	-	-938	115.252
3.4	Economische promotie	320.000	80.000	-	400.000
Totale Baten		893.166	3.852.189	22.732	4.768.087

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (decemberrapportage)	1.383.946	-
0.3	6 mei 2019	Vastgoedexploitatie locatie Dokter Jansencentrum	1.160.744	883.014
0.3	8 juli 2019	Rotonde de Munt	-	40.000
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	-269.316	2.929.175
Totaal			2.275.374	3.852.189

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing kapitaallasten doordat o.a. een aantal investeringen later zijn gestart of later gereed zijn gekomen.	-233.018	-938
3.1	Innovatiefonds zorg (technische wijziging)	-25.000	-
0.3	Anterieure overeenkomsten	-	23.670
De ambtelijke (begeleidings)kosten voor de procedure van het maken van een nieuw bestemmingsplan worden via een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de aanvrager.			
0.3	Schuren Muntweg	5.000	-
Bij de sloop van de schuren aan de Muntweg 8 zijn we tegen een aantal onverwachte kosten aangelopen zoals het verplaatsen van een uilenkast. Daarnaast willen we na de sloop het terrein afwerken met een eenvoudig hekwerk.			
3.3	Straatmarkten	5.000	-
De straatmarktkasten aan de Europalaan en van de standplaats in Ens zijn verouderd. Om de elektrische installatie veilig te houden zijn daarom nieuwe kasten geplaatst. De totale kosten daarvan bedragen € 5.000.			
Totaal		-248.018	22.732

Investeringskredieten

Vervanging koelinstallatie dr. Jansencentrum

Op het dr. Jansencentrum staat een koelinstallatie die vervangen moet worden in verband met lekkage en diverse storingen. Voorgesteld wordt een 2e hands koelinstallatie aan te schaffen en een budget hiervoor beschikbaar te stellen van € 27.000.

Dienstverlening en Besturen

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze dienstverlening aan inwoners, instellingen & ondernemers en over het functioneren van ons bestuur en onze organisatie.

Programma doelstelling

Waardering van onze inwoners, bedrijven en instellingen voor de kwaliteit van ons bestuur en voor onze dienstverlening.

Ambitie 1 - Goede dienstverlening voor inwoners en ondernemers

Doelstelling:

Een (digitale) dienstverlening die past bij onze inwoners, bedrijven en instellingen.

Speerpunt	Toelichting
01 – Een toegankelijke en gastvrije dienstverlening, waar inwoners en ondernemers tevreden over zijn	Inwoners en ondernemers willen een snelle en betrouwbare dienstverlening. Daarom blijven wij onze dienstverlening verbeteren.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij versterken onze digitale dienstverlening	Inwoners en ondernemers verwachten dat zij steeds meer zaken digitaal met ons kunnen doen. Wij spelen in op hun vraag. Bijvoorbeeld door meer diensten aan te bieden via Mijn Overheid.

Toelichting status activiteit

We breiden de online dienstverlening via onze website steeds verder uit. Begin 2019 zijn nieuwe producten en diensten aan ons digitale loket toegevoegd, zoals aanvraag vaste en tijdelijke standplaats en aanvraag budget bewonersinitiatieven.

Per 1 mei kunnen inwoners en ondernemers via WhatsApp vragen stellen aan de gemeente tijdens openingstijden van het gemeentehuis. WhatsApp is daarmee één van de standaard communicatiekanalen van het Klant Contact Centrum (KCC), naast onder andere telefoon, balie en website.

Om onze dienstverlening via de berichtenbox verder uit te kunnen breiden voeren we een aantal wijzigingen door in onze huisstijl. De in 2018 gestarte uitvoering van deze wijzigingen in onze informatiesystemen hebben we in 2019 een vervolg gegeven.

Wij meten de tevredenheid over de dienstverlening en gebruiken de resultaten voor verbetering ervan

In 2019 starten wij met een nieuw onderzoek naar de tevredenheid van onze klanten. Direct na het contact met de gemeente (via balie, telefoon of website) vragen wij onze inwoners en ondernemers wat zij vonden van onze dienstverlening. De resultaten gebruiken wij om onze dienstverlening te verbeteren.

Toelichting status activiteit

In 2018 is gekozen voor een systeem voor het meten van de tevredenheid van onze inwoners en ondernemers over onze dienstverlening. Medio mei is het eerste onderdeel in gebruik genomen, waarmee we de tevredenheid over het gebruik van de website en formulieren op de website meten.

Wij houden onze informatiehuishouding op orde

In 2019 gaan wij verder met het digitaliseren van documenten en archieven. Ook optimaliseren wij onze informatiearchitectuur. Hierdoor kunnen we steeds meer systemen op elkaar en op landelijke voorzieningen aan laten sluiten. Verder houden wij aandacht voor informatieveiligheid (zie ook paragraaf 'bedrijfsvoering' in deze begroting).

Toelichting status activiteit

In juli is het nieuwe Intranet, Nopnet, in gebruik genomen. Nopnet is een interactief social Intranet waarop medewerkers eenvoudig informatie kunnen plaatsen en vinden. Bovendien kunnen we met Nopnet eenvoudig onderling kennis en ervaring delen over en samenwerken aan de dienstverlening aan onze inwoners en ondernemers.

In april is de ENSIA-verantwoording over de informatieveiligheid van onze DigiD-aansluiting, gebruik van SUWInet (sociaal domein) en de basisregistratie BAG en BGT richting het Rijk afgerond via het verstrekken van een collegeverklaring en bestuursrapportages. Structureel wordt aandacht gevraagd bij de medewerkers voor hun i-Bewust handelen via ons intranet. Dit om de privacy van inwoners te waarborgen.

Ambitie 2 - In verbinding met de samenleving

Doelstelling:

Een kleinere afstand tussen inwoners en bestuur.

Speerpunt

Toelichting

01 – Een goede samenwerking met inwoners, bedrijven, organisaties en andere overheden

Door samen te werken met inwoners, ondernemers, andere overheden of instellingen bereiken we meer. Bijvoorbeeld via IGW en de sociale teams, maar ook in regionale netwerken, zoals Regio Zwolle en SWiF (Samen Werken in Flevoland).

Activiteit(en)	Toelichting	
----------------	-------------	--

Wij betrekken onze inwoners actief bij beleidsvorming en uitvoering

Wij nodigen inwoners en ondernemers uit om actief mee te denken in onze beleidsvorming. Participatie vergroot het draagvlak. Het helpt ook om een betere afweging te maken.

Toelichting status activiteit

Participatie is een vast onderdeel geworden van beleidsvorming. Met de invoering van de Omgevingswet wordt ook in het fysieke domein doorontwikkeld.

Wij werken volgens onze leidende principes

In 2018 stelde de raad 'leidende principes' voor het werken met de Omgevingswet vast. Deze principes zijn samen met stakeholders benoemd. Vanaf 2019 werken wij volgens die principes (zie ook ons Coalitieakkoord, Uitdaging 7, pagina 29).

Toelichting status activiteit

De leidende principes zijn voor ons de inspiratiebron van waaruit we invulling geven aan de wijze waarop we de Omgevingswet in Noordoostpolder implementeren. Ze vormen de kern van de visie van het programma "Noordoostpolder de Ruimte". De inspanningen in het kader van het programmaplan worden mede op basis van de leidende principes verricht.

Voorbeelden daarvan zijn:

1. de beoogde cultuuromslag en het daarop geënte opleidingsplan;
2. de beoogde wijze waarop we het werk organiseren;
3. de beoogde dienstverlening en daarmee samenhangend de automatisering;
4. de participatie;
5. de omgevingsvisie.

Wij communiceren duidelijk en open

Inwoners en ondernemers kunnen van ons duidelijke en tijdige communicatie en heldere afspraken verwachten. Wij vertellen wat we wel en niet doen en waarom. Communicatie loopt via meerdere kanalen. Inwoners en ondernemers kunnen hieruit kiezen.

Toelichting status activiteit

Communicatie heeft onze continue aandacht over de verschillende kanalen. Whatsapp is dit voorjaar als nieuw communicatiemiddel toegevoegd. Daarnaast wordt gewerkt aan het opstellen van (nieuwe) servicenormen waarmee helder is wat inwoners en ondernemers kunnen verwachten.

Wij sluiten aan bij initiatieven van bewoners

Inwoners kunnen en doen veel zelf. Dit juichen wij toe. Wij stimuleren en inspireren bewoners en ondernemers om met eigen initiatieven te komen. Als gemeente dragen wij ons steentje bij als dat nodig is. In 2019:

- stimuleren wij initiatieven met een Stimuleringsfonds.
- blijven wij onze gebiedsregisseurs inzetten;
- helpen wij bewoners verder die ideeën hebben voor bewegen in de buitenruimte (zie Programma 2) of voor LEADER projecten (zie Programma 1).

Toelichting status activiteit

Begin 2019 verleenden wij cofinanciering voor het Leaderproject 'Voedselbos Emmeloord'. Daarnaast zijn er nu zes aanvragen die een positieve eerste beoordeling gekregen hebben. De verwachting is dat zij allemaal in 2019-2020 een aanvraag indienen. Daarmee is het budget dan bijna helemaal besteed.

Ook de inzet van het stimuleringsfonds loopt goed. Het fonds is goed bekend en er komen regelmatig aanvragen binnen.

Wij benutten kansen voor regionale samenwerking

Door samen te werken, bereiken we resultaten die we als gemeente niet alleen bereiken. Wij brengen in waar wij als gemeente sterk in zijn en we organiseren wat nodig is om, samen met onze samenwerkingspartners, verder te komen. Voorbeelden hiervan zijn Regiodeals (zie ook programma 3) en SWIF (SamenWerken in Flevoland).

Toelichting status activiteit

Regionale samenwerking verloopt op verschillende terreinen en verschillende niveaus. Bestuurlijk trekken we op een aantal thema's gezamenlijk met de gemeenten Urk en Dronten, bijvoorbeeld in de Regiegroep van Regio Zwolle en richting provincie Flevoland. Ook is er ambtelijk op allerlei gebieden kennisuitwisseling en samenwerking. Bijvoorbeeld op economisch gebied, op het gebied van Bereikbaarheid, HR en Inkoop.

Speerpunt

Toelichting

02 – Flexibel inzetbaar gemeentelijk personeel

Goed inzetbare medewerkers kunnen beter inspelen op aanpassing van hun takenpakket, verandering in hun loopbaan en ontwikkelingen in en buiten de organisatie.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij willen als werkgever aantrekkelijk blijven voor onze (nieuwe) medewerkers

Wij doen aan strategische personeelsplanning. We kijken hoe onze medewerkers het beste ingezet kunnen worden. Bij het werven van nieuwe medewerkers laten wij zien waarin onze organisatie zich onderscheidt als werkgever. Bijvoorbeeld de betrokkenheid van ons personeel bij de polder en de korte communicatielijnen in onze organisatie. Daarnaast vernieuwen wij in 2019 ons introductieprogramma voor nieuwe medewerkers.

Toelichting status activiteit

Door middel van strategisch HR management organiseren we meer grip op veranderingen en kunnen we medewerkers zo goed mogelijk inzetten.

De arbeidsmarkt is voortdurend in beweging. Dit merken we aan het aantal vacatures (momenteel ruim boven de 50).

Door middel van de juiste arbeidsmarktcommunicatie, onze positionering als werkgever en inzet van een corporate recruiter voor Noordelijk Flevoland (DUN) proberen we de vacatures zo snel en goed mogelijk in te vullen.

Het introductieprogramma is vernieuwd en verplicht voor alle medewerkers.

Wij passen onze werkwijze aan de vraag van onze inwoners en organisaties aan

Onze inwoners en organisaties verwachten een andere manier van werken. Wij spelen daar flexibel op in. Om goed aan te kunnen sluiten bij de veranderende vraag, volgen onze medewerkers een training of opleiding als zij dat nodig hebben om het werk beter uit te kunnen voeren.

Toelichting status activiteit

Er is voldoende aandacht voor het opleiden en trainen van onze medewerkers om daarmee aansluiting te houden met onze inwoners en organisatie in Noordoostpolder.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.1	Bestuur	2.344.857	57.500	409.800	2.812.157
0.2	Burgerzaken	1.346.799	-	30.330	1.377.129
Totale lasten		3.691.656	57.500	440.130	4.189.286

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.1	Bestuur	123	10.000	383.689	393.812
0.2	Burgerzaken	580.786	-	57.495	638.281
Totale Baten		580.909	10.000	441.184	1.032.093

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (decemberrapportage)	10.000	-
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	47.500	10.000
Totaal			57.500	10.000

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing exploitatie bestuursdienst (o.a. inzet detachingsvergoedingen, WIA-uitkering).	4.919	4.919
0.2	Burgerdiensten	30.330	57.495

Er is de afgelopen jaren een trend waarneembaar dat het aantal huwelijken en partnerschappen een stijgende lijn laat zien. De leges inkomsten worden daarom bijgeraamd met € 20.000. De RDW prognose betreffende Eigen Verklaringen (EV) laat zien dat het jaar 2019 ten opzichte van voorgaande jaren extra verlengingen voor rijbewijzen prognosticeert. Dit levert een extra inkomst op van € 5.000. Voor de hertelling van de provinciale staten verkiezingen en het gebruik van de poldertoren als stemlocatie zijn bijdragen ontvangen. Per saldo een bate van € 27.165.

0.1	Accountantskosten	16.500	-
-----	-------------------	--------	---

Voor controlekosten wordt een extra budget gevraagd van € 16.500 wegens extra werkzaamheden voor controle van het Sociaal Domein en de grondexploitaties. Te uwer informatie: de accountantscontrole 2018 liep nog tegen de contactprijs van 2018, dus het 'oude' contract. Het bedrag van € 16.500 kan gedekt worden uit het budget vennootschapsbelastingen.

0.1	Vergoeding bestuurders	-4.889	-
-----	------------------------	--------	---

In de primitieve begroting 2019 is een schatting gemaakt van de vergoeding aan de bestuurders. De raads-, fractie- en commissievergoeding zijn gewijzigd. Per saldo zijn de vergoedingen aan de bestuurders te hoog geschat en kunnen worden afgeraamd.

0.1	Budget raad en raadscommissies	14.500	-
-----	--------------------------------	--------	---

Er is aanvullend budget nodig voor trainings- en scholingsactiviteiten voor de gemeenteraad. Daarnaast zijn er extra evaluatie- en ontwikkeltrajecten gestart m.b.t. enkele onderwerpen.

0.1	Burgemeester en Wethouders	378.770	378.770
-----	----------------------------	---------	---------

Er heeft een pensioenoverdracht plaatsgevonden vanuit het pensioenfonds naar de gemeente. Dit bedrag wordt toegevoegd aan de voorziening pensioenen wethouders.

Totaal		440.130	441.184
---------------	--	----------------	----------------

Financiën

Programma omschrijving

Dit programma gaat over de financiële dekkingsmiddelen van onze gemeente, dit zijn onder andere de belastingen, uitkeringen van het Rijk en de post onvoorziene uitgaven.

Programma doelstelling

Een gezond en evenwichtig financieel (meerjaren)beleid. Een programmabegroting waarin de beleidsmatige en financiële aspecten zo eenvoudig en transparant mogelijk worden gepresenteerd.

Ambitie 1 - Gezonde gemeentefinanciën

Doelstelling:

Een solide financieringsstructuur tegen zo laag mogelijke kosten en een begrijpelijke digitale presentatie van onze financiële documenten.

Speerpunt	Toelichting
01 – De gemeentelijke financiën op orde	We houden de begroting en meerjarenraming sluitend.

Activiteit(en)	Toelichting
We houden de gemeentefinanciën gezond	In het coalitieakkoord staan de uitgangspunten voor onze financiën in deze collegeperiode (coalitieakkoord, pagina 31). In 2019 passen wij die toe bij het maken van de begroting en meerjarenramingen voor 2020-2022.

Toelichting status activiteit

Er is een aantal negatieve ontwikkelingen bij de realisatie van de begroting 2019. De negatieve ontwikkelingen komen door het sociaal domein, afval en de algemene uitkering. Daarnaast zijn er nog geen substantiële positieve ontwikkelingen te zien in de realisatie van de begroting 2019. Er is ook nog een aantal onzekerheden voor de rest van het jaar door ontwikkelingen rondom afval en het sociaal domein. De negatieve effecten op het gebied van afval komen voor een belangrijk deel door dalende opbrengsten. Voorzien in Vastgoed (ViV) vormt vooral een risico door afwegingen van de gemeenteraad.

Om doelen te kunnen halen moeten de ambities op het gebied van duurzaamheid en andere terreinen integraal worden afgewogen. Op die manier kunnen de doelen worden behaald op zo'n manier dat ze voldoen aan voldoende risicobeheersing.

Er is op dit moment niet genoeg informatie om te rapporteren over het voormalige Dr. Jansen ziekenhuis. Deze wordt gerapporteerd aan de raad in de decemberrapportage.

Daarnaast is er op dit moment onvoldoende informatie beschikbaar om de gemeenteraad een voorstel te doen over de verwerking van de aankoop, de waardering van activum, fiscale aspecten en het beeld van de exploitatie over de gehele instandhoudingsperiode.

Een concrete vertaling van bijsturing uit zich in verwerking via het tussentijdse resultaat 2019 en/of mutatie in de reserve(s).

Speerpunt	Toelichting
02 – Op een efficiënte manier gemeentelijke heffingen innen	We voeren de Wet waardering onroerende zaken (Wet WOZ) en het heffen en innen van belastingen zo efficiënt mogelijk uit.

Activiteit(en)	Toelichting
We laten de lokale lasten niet meer stijgen dan de inflatiecorrectie	Ieder jaar kijken we kritisch naar de ontwikkeling van de lokale lasten ten opzichte van de uitgaven. De OZB-tarieven mogen met 4,0% stijgen van het Rijk (macronorm). Wij beperken ons tot een stijging van 2,4% (inflatiecorrectie).

Toelichting status activiteit

De tarieven voor de OZB zijn conform de begrotingsuitgangspunten door de gemeenteraad vastgesteld en gerealiseerd.

De kostenontwikkeling van afvalinzameling en -verwerking loopt uit de pas bij de daarvoor begrote lasten en tarieven afvalstoffenheffing. Voor de effecten op de realisatie van de begroting 2019 zal bijsturing redelijkerwijs geen optie zijn, welke een minder negatief of een positief resultaat geeft. Wel wordt in 2019 onderzocht wat de mogelijkheden tot bijsturing zijn voor de begroting en tarieven van 2020 en verder. Voor 2019 wordt een negatief resultaat verwacht op de afvalinzameling- en verwerking wat naar de informatie per september € 535.000 zal bedragen.

Speerpunt	Toelichting
03 - Planning & control producten digitaal presenteren	Onze planning & control producten op een eigentijdse wijze presenteren en toegankelijker maken voor inwoners en andere belanghebbenden.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij presenteren de planning & control documenten 2019 interactief op onze website https://noordoostpolder.pcportal.nl	We presenteren de begroting via de website. De website is via een portal interactief toegankelijk op alle devices. Het digitaal ontsluiten van de informatie wordt in 2019 verder doorontwikkeld.

Toelichting status activiteit

De planning & control documenten worden digitaal gepresenteerd op de genoemde website.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.5	Treasury	259.322	-	-62.909	196.413
0.61	OZB woningen	307.861	-	-	307.861
0.62	OZB niet-woningen	128.533	-	-	128.533
0.64	Belasting overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	194.720	-	-	194.720
Totale lasten		890.436		-62.909	827.527

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.5	Treasury	592.615	-	-3.594	589.021
0.61	OZB woningen	5.478.000	-	-	5.478.000
0.62	OZB niet-woningen	6.084.000	-206.000	-	5.878.000
0.64	Belasting overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	74.790.986	3.887.353	1.402.111	80.080.450
0.8	Overige baten en lasten	46.390	-	-	46.390
Totale Baten		86.991.991	3.681.353	1.398.517	92.071.861

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
0.7	28 januari 2019	proeftuin aardgasvrije wijk Nagele (algemene uitkering)	-	4.224.500
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	-	-543.147
Totaal			-	3.681.353

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
0.5	Rente grondexploitatie	-62.909	41.806
De rentetoe rekening aan de grondexploitaties valt per saldo € 104.715 lager uit dan begroot (lagere last plus hogere bate).			
0.5	Rente achtergestelde lening MC groep	-	-106.080
In verband met het faillissement van de MC groep zal de begrote rente van de verstrekte lening niet meer ontvangen worden.			
0.5	Dividenduitkering en garantstellingsprovisie	-	60.680
De dividenduitkeringen van Vitens, Enexis, BNG en Wadinko zijn € 46.568 hoger dan waar in de begroting 2019 vanuit is gegaan. Ook is er een hogere garantstellingsprovisie van HVC ontvangen (€ 14.112).			
0.7	Algemene Uitkering gemeentefonds	-	1.402.111
Naast ontwikkelingen en bijstellingen van de berekende eenheden (aantallen) zijn er accresontwikkelingen welke verwerkt zijn in de uitkeringsfactoren. Ook zijn er taakmutaties (waarvoor specifiek geld in het gemeentefonds terecht is gekomen) benoemd en bijstellingen van al bekende en in de reguliere budgetten verwerkte taakmutaties. Van de per saldo hogere algemene uitkering ad € 1.402.111 wordt € 232.440 ingezet als specifiek budget (programma 6) en wordt € 1.835.239 toegevoegd aan de reserve Sociaal Domein. Hierdoor komt een bedrag van € 665.568 ten laste van het rekeningresultaat 2019.			
Totaal		-62.909	1.398.517

Krachtig Noordoostpolder

Programma omschrijving

Dit programma gaat over onze inspanningen om iedereen naar vermogen mee te laten doen aan de samenleving.

Programma doelstelling

Inwoners doen mee naar vermogen. Indien nodig met passende (preventieve) oplossingen, die aanvullend zijn op dat wat mensen wel kunnen.

Ambitie 1 - Iedereen doet mee

Doelstelling:

Inwoners doen - zelfstandig of met de hulp van anderen – actief mee aan de samenleving en de arbeidsmarkt. Zij zijn financieel gezond, hebben (vrijwilligers) werk of dagbesteding, gaan naar school, hebben een sociaal netwerk en zijn voldoende zelfredzaam.

Speerpunt	Toelichting
01 – Minder mensen in armoede	Wij willen voorkomen dat mensen in armoede terecht komen. Daarom zetten wij krachtig in tegen armoede.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij faciliteren de ontwikkelagenda Krachtig tegen armoede	<p>In 2019 besteden we in elk geval aandacht aan:</p> <ul style="list-style-type: none">• een pilot met de Voorzieningenwijzer die inwoners inzicht geeft in mogelijkheden om kosten te besparen;• de implementatie van een digitale oplossing voor de verstrekking van de meedoenregeling;• de toepassing van wetenschappelijke inzichten over de invloed van financiële stress op het gedrag van inwoners in de ondersteuning van minima. <p>De prioriteiten voor 2019 hebben we eind 2018 samen met alle betrokkenen bepaald.</p>

Toelichting status activiteit

In september is de pilot voorzieningenwijzer gestart in Emmeloord. 100 gezinnen worden bezocht door een bespaarexpert. De bespaarexpert onderzoekt of er mogelijkheden zijn om te besparen en helpt de inwoner om deze besparingen te realiseren.

Per 1 januari 2020 is het pasjessysteem voor de Meedoenregeling ingevoerd.

Voor schulddienstverlening wordt in de aanbesteding en in de subsidieverlening 2020 opgenomen dat partijen in de dienstverlening rekening houdt met de stress die schulden en armoede met zich mee brengt.

De ontwikkelagenda is geëvalueerd en aan de hand daarvan moet het programma verder uitgevoerd worden.

Wij ontwikkelen en implementeren nieuw beleid voor schulddienstverlening

Het huidige beleidsplan schuldhulpverlening wordt vernieuwd. Het beleid voorziet in een laagdrempelige toegang tot hulp bij geldproblemen en bevordert een afname van mensen in de schulden. Het beleidsplan staat in het voorjaar 2019 ter besluitvorming op de raadsagenda.

- De subsidierelatie met de GKB is afgebouwd.
- Het beleidsplan schulddienstverlening is vastgesteld.

Toelichting status activiteit

Het beleidsplan schulddienstverlening is vastgesteld. De aanbestedingsprocedure is gestart. Vanaf 1 januari 2020 wordt de subsidierelatie met de GKB gefaseerd afgebouwd voor de huidige GKB cliënten en start de nieuw gecontracteerde partij met de uitvoering schuldhulpverlening in Noordoostpolder.

Wij maken een werkwijze om maatwerk toe te passen

We onderzoeken hoe we maatwerk kunnen toepassen voor inwoners met een laag inkomen. Het gaat om inwoners die geen gebruik kunnen maken van voorliggende voorzieningen of de minimaregelingen. Er komt een maatwerkbudget dat de kansen voor minima om mee te doen en om zich te ontwikkelen vergroot.

Toelichting status activiteit

Het maatwerkbudget van € 20.000 wordt in 2019 verdeeld over de 4 sociale teams. Zij beoordelen welke vorm van maatwerk nodig is om de inwoner op weg te helpen. De besteding wordt geëvalueerd en waar nodig worden de afspraken aangepast.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

02 – Een samenleving waarin iedereen meedoet	Meedoen in de samenleving zorgt voor eigenwaarde en zingeving. Dat vergroot het welzijn en helpt om zorgvragen te voorkomen.
--	--

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij zorgen ervoor dat de inwoners volop ondersteund worden bij het zoeken naar werk	In 2018 werd duidelijk hoe de Social Firm er in hoofdlijnen uitziet. In 2019 moet hierover nog besluitvorming plaatsvinden en werken we uit wat dit betekent voor de gemeente, de WerkCorporatie, de werkprocessen en de werkzoekenden (zie ook programma 3).
--	---

Toelichting status activiteit

De WerkCorporatie blijft ook na 2019 een zelfstandige BV in eigendom van de gemeente. De uitstroomdoelstellingen voor 2019 (40% voor mensen zonder beperking en 25% voor mensen met een beperking) worden behaald. De WerkCorporatie ziet dat de problematiek van de inwoners die een uitkering aanvragen toeneemt. Er is meer inzet nodig om tot een succesvolle match te komen. De groep inwoners met een arbeidsbeperking die begeleid wordt stijgt.

In het najaar van 2019 wordt de GR IJsselmeergroep 2009 (Openbaar Lichaam) omgevormd tot een Bedrijfsvoering GR 2020. De gemeente Zeewolde verlaat de GR. De Raad stelt de kaders en doelstellingen van de IJsselmeergroep 2020 (Social Firm) vast.

Vooralsnog lukt het de GR IJsselmeergroep nog om uit te komen met de financiële middelen. Vanaf 2022 wordt een begrotingstekort voorzien.

Wij stimuleren eenouder gezinnen in een uitkeringssituatie om de basis op orde te krijgen

In 2019 ontwikkelen we een aanpak om gezinnen in een uitkeringssituatie zo zelfstandig mogelijk te maken. Zo hebben op lange termijn minder gezinnen inkomensondersteuning nodig.

Dit is een van de gekozen thema's anders denken, anders doen: de transformatieopgave.

Toelichting status activiteit

De werkers die zich bezig houden met werk zoeken afstemming als iemand zich meldt voor een uitkering. De volgende stap is een integrale aanpak waarbij niet alleen wordt gekeken naar werk maar ook naar de andere belemmeringen van de inwoner. De uitkomsten van de bestandsanalyse wachten we af en we maken in het voorjaar de verbinding met het sociaal team zodat er werkelijk wordt gewerkt aan een familiegroepsplan met aanpak op alle leefgebieden.

Wij versterken het aanbod van laagdrempelige opvoedingsondersteuning

We willen het huidige preventieve aanbod opvoedingsondersteuning afstemmen en bundelen waardoor ouders gemakkelijk antwoord krijgen op hun opvoedingsvragen.

In 2019 is er:

- een toegang tot opvoedondersteuning;
- een sluitend aanbod.

Toelichting status activiteit

In het voorjaar zijn er twee bijeenkomsten georganiseerd waarin we samen met maatschappelijke organisaties hebben gewerkt aan de optimalisering van het zorglandschap van opvoedondersteuning. De uitkomsten zijn omgezet in vervolgstappen. De uitwerking van deze vervolgstappen vindt plaats in het najaar en worden meegenomen in de subsidieverlening 2020.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

03 – Snelle integratie van nieuwe Nederlanders	Het is belangrijk dat nieuwkomers snel meedoen in de samenleving. Het spreken van de taal is daarbij een voorwaarde. Daarom gaan wij daarmee aan de slag.
--	---

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij helpen nieuwe Nederlanders met integratie	In 2019: <ul style="list-style-type: none">• zijn onze nieuwe taken rond inburgering in de Nederlandse samenleving geïmplementeerd;• is een aanpak ontwikkeld voor het zo snel mogelijk, al op het AZC houden van een brede intake;• zijn de afspraken met onze maatschappelijke partners over een integrale aanpak gemaakt, stimuleren en faciliteren wij initiatieven van de dorpen en wijken om nieuwe Nederlanders en arbeidsmigranten in hun dorp op te nemen.	
--	---	---

Toelichting status activiteit

De invoering van de nieuwe wet inburgering is uitgesteld tot 2021. De gemeente heeft via de internetconsultatie en een kostenonderzoek de zorgen over de (financiële) gevolgen van de wet kenbaar gemaakt.

Er is gestart met de integrale aanpak die begint bij een intake als statushouders nog in het AZC wonen. Het platform Nieuwe Nederlanders is in de zomer gestart, een groot deel van onze maatschappelijke partners is daarbij aangesloten. Er is een procesvoorstel gedaan aan de raad over de wijze waarop het college invulling geeft aan de motie met betrekking tot het Taalplan.

Ambitie 2 - Voorkomen staat voorop

Doelstelling:

Er is een preventieve infrastructuur van vrijwilligers, mantelzorgers en oplossingen aanwezig die het beroep op geïndiceerde voorzieningen vermindert en/of waar naar terugverwezen kan worden.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Laagdrempelige toegang tot zorg	Het is belangrijk dat mensen gemakkelijk en snel zorg krijgen als ze dat nodig hebben. Daarmee kunnen we ook zorgvragen voorkomen. Want dit voorkomt (complexere) zorgvragen.
--------------------------------------	---

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij gaan verder met de doorontwikkeling van het zorglandschap

Het zorglandschap gaat over de sociale teams, de specialisten, het interventieteam en het ondersteuningsaanbod.

De medewerkers van het sociale team helpen de inwoner bij het oplossen van de hulpvraag. Zij doen dit met de Nieuwe Route. De sociale teams en specialisten zijn geschoold in de Nieuwe Route. Bij de Nieuwe Route blijft de regie bij de inwoner met een hulpvraag.

Toelichting status activiteit

Het zorglandschap gaat over de gehele transformatie, de nieuwe werkwijze van het Sociaal Team is daar onderdeel van.

Deze transformatie gaat niet vanzelf. De vragen worden complexer, stijgende ondersteuningsvraag, minder financiën, de wachttijden lopen op, de focus moet van maatwerk naar preventie en de taken van de medewerker sociaal team zijn veranderd van hulpverlener naar procesbegeleider. Het gaat om een cultuurverandering voor inwoners en werkers. Samen met de netwerkpartners nemen we passende maatregelen voor de transformatie waarbij de focus op een eenvoudige toegang tot ondersteuning voor de inwoner leidend is. Dit geven we vorm in de doorontwikkeling van de 4 VIA's naar 1 loket.

Wij versterken het aanbod van algemene voorzieningen

We doen onderzoek naar een gezamenlijke invulling van dagactiviteiten, bewonersinitiatieven en ondersteuning. Zo sluiten we aan bij de vraag van de inwoner. De vraag van de inwoner is leidend. In 2019 wordt het onderzoek opgeleverd en gaan wij van start met de eerste pilots.

Toelichting status activiteit

We zien dat er lokale initiatieven van inwoners ontstaan ter bevordering van ontmoeting zowel in de dorpen als in de wijken. Daarbij merken wij op dat inwoners soms over een lange adem dienen te beschikken om hun ideeën echt van de grond te krijgen. Waar nodig faciliteren we deze initiatieven.

De transformatie van dagactiviteiten en begeleiding naar een algemene voorziening is complex. Daarom onderzoeken we in 2019 hoe we toch maatwerk beschikkingsarm kunnen aanbieden. De uitwerking van het lokale zorglandschap Wmo en het creëren van draagvlak zowel intern als extern voor een dergelijke vormgeving van het landschap gaat onverminderd door.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

02 – Een beter welzijn van ouderen

Met de vergrijzing neemt ook de eenzaamheid toe. Daarom willen wij ontmoeting, contacten en meedoen onder ouderen vergroten.

Activiteit(en)	Toelichting	
Wij dragen bij om het aanbod van voorzieningen af te stemmen op de behoefte van ouderen (IBP 5.1)	<p>De zorg voor ouderen is een verantwoordelijkheid van de gemeente. De gemeente onderzoekt wat de behoeften van ouderen zijn en past het aanbod aan voorzieningen hierop aan. Het onderwerp staat op de strategische raadsagenda.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Probleemverkenning in RTG SLZ • Opleveren startnotitie 	

Toelichting status activiteit

Afgelopen maanden zijn er diverse gesprekken gevoerd met (groepen) ouderen. Het onderwerp ouderen wordt meegenomen in de vorming van het nieuwe deelplan Wmo & Volksgezondheid en is onderdeel en wordt in de kerngroep SLZ besproken. We sluiten ons aan bij het programma één tegen eenzaamheid.

Wij zetten ons in om ouderen langer zelfstandig thuis te laten wonen (IBP 5.3)	<p>Mensen willen zo lang mogelijk in hun eigen woning blijven wonen. Zo hebben ze de regie over hun eigen leven. Waar nodig met zorg en ondersteuning. Randvoorwaarde hierbij is dat mensen kunnen deelnemen in de maatschappij (zie ook activiteit 1.2). We maken afspraken met Mercatus. Daarnaast besteden we aandacht aan de doelgroep ouderen. (zie programma 1). Ontwikkelingen in domotica en E-health bevorderen de eigen regie en zelfstandigheid van kwetsbare inwoners. Wij volgen deze ontwikkeling.</p>	
---	--	---

Toelichting status activiteit

In de woonvisie is dit onderdeel opgenomen. Met Mercatus worden, voortbouwend op de woonvisie, prestatieafspraken hierover gemaakt. Binnen de Toekomstverkenning van de Zorg volgen we de ontwikkeling van de inzet van domotica en E-health. We stimuleren innovatie met het Zorginnovatiefonds. De dementievriendelijke gemeente nemen we mee in het ouderenbeleid.

Ambitie 3 - Passende ondersteuning voor wie dat nodig heeft

Doelstelling:

Passende ondersteuning en voorzieningen voor inwoners die dat nodig hebben. Deze zijn afgestemd op de vraag van deze inwoners en gaan uit van wat mensen wél kunnen.

Speerpunt	Toelichting
-----------	-------------

01 – Een budgetneutraal Sociaal Domein

Ook in de komende jaren houden wij vast aan budget-neutraliteit in het Sociaal Domein. We investeren in het voorkómen van (complexe) zorgvragen. Want zo kunnen we de kwaliteit van de zorg goed houden, tegen lagere kosten.

Activiteit(en)	Toelichting
----------------	-------------

Wij willen complexe zorgvragen voorkomen

Wij willen complexe zorgvragen zo vroeg mogelijk signaleren en oppakken. Dit doen wij door het ontrafelen van een aantal dure casussen. We verbeteren zo passende ondersteuning.

Daarnaast scholen wij medewerkers van het sociaal team in het afspreken van haalbare doelen voor onze inwoners. In 2019:

- wordt het onderzoek 'duurste casussen' opgeleverd;
- wordt het plan van aanpak 'scherper indiceren' geïmplementeerd.

Toelichting status activiteit

Onderzoek intensieve jeugdhulptrajecten

In april is gestart met de voorbereidingsfase van het onderzoek. De veertig duurste jeugdhulp-dossiers zijn aan het QuickScan onderworpen om een beeld te krijgen van de documentatie die in de dossiers zijn opgenomen. De bevindingen uit deze QuickScan vormen aanknopingspunten voor het onderzoek. In het najaar starten we met de uitvoering van het onderzoek.

Plan van aanpak 'scherper indiceren'

Scherper indiceren wordt intern opgepakt. De administratie checkt op match productcode, indicatie, duur en eventuele stapeling van zorg. De kwaliteitsmedewerker checkt op kwaliteit van ondersteuning en op de te bereiken doelen. Offertetrajecten en perspectiefregie op dure casussen zijn belegd bij de klantmanagers Jeugd. Doelmatig- en Rechtmatigheidsonderzoek wordt gedaan bij zorggebruikers.

Wij kopen ondersteuning in die past bij de hulpvraag van de inwoner

Het resultaat van ondersteuning verbetert. De inzet is korter waardoor de kosten lager zijn. In 2020 evalueren wij de budgetneutraliteit en nemen een besluit over een sluitende begroting voor het Sociaal Domein in 2021.

Toelichting status activiteit

Ambtelijk is gestart met de evaluatie budgettair neutraal sociaal domein. De bedoeling is dat deze evaluatie afgerond is voor de behandeling van de perspectiefnota en begroting voor 2021. Dat betekent dat de besluitvorming (via de raad) afgehandeld moet zijn in maart 2020.

De evaluatie behelst zowel een financiële component (naar de onttrekking van de reserve sociaal domein) als een inhoudelijke component naar de transformatieopgave 'anders denken, anders doen'. Diverse ontwikkelingen (zoals reguliere groei vraag naar voorzieningen, stijging in tarieven van aanbieders en de invoering van het Wmo abonnementstarief) leiden tot stijging van de kosten. De tekorten in het sociaal domein lopen op. Daarom zijn we in gesprek met netwerkpartners, aanbieders en het sociaal team hoe we hierop kunnen anticiperen.

Speerpunt	Toelichting
02 – Goede maatschappelijke ondersteuning voor mensen die dat nodig hebben	Wij willen de maatschappelijke ondersteuning goed houden. Ook als de maatregelen uit het regeerakkoord van het kabinet Rutte III leiden tot meer vraag naar zorg.

Activiteit(en)	Toelichting
Wij organiseren passende inkoop	Aanbieders van hulp/zorg onderschrijven de noodzaak van flexibilisering en normalisering en helpen gemeente en inwoners bij de transformatieopdracht. Wij willen versnippering voorkomen (meer samenhang in aanbod) en willen dit in een integrale opdracht gaan vormgeven. Dit is onderwerp van gesprek en wordt opgenomen in nieuwe inkoopcontracten.

Toelichting status activiteit

De transformatie is een langdurig proces waar de komende jaren nog veel werk verzet moet worden. Denk daarbij aan het verhelpen van de versnippering en aan het creëren van samenhang in het zorgaanbod. In 2019 zijn we gestart met het in kaart brengen van de diensten in het voorliggend veld in het kader van opvoedondersteuning, hierbij wordt nadrukkelijk naar dubbelingen en hiaten gekeken en het moet leiden tot een integraal voorliggend aanbod. Bij de toekomstige inkoop van maatwerk voor jeugd kan dan op dat basisaanbod aangesloten worden. Eenzelfde werkwijze zal gevolgd worden voor schulddienstverlening, met het verschil dat in dit geval het voorliggend veld en het traject van aanbesteding gelijktijdig opgepakt worden. In 2019 zijn we gestart met de voorbereiding voor de inkoop van maatwerk voor Wmo. Het gaat hierbij om (huishoudelijke) ondersteuning, dagactiviteiten, kortdurend verblijf en persoonlijke verzorging. Hierbij wordt input van interne en externe partijen meegenomen. Er is nadrukkelijk gekeken naar hiaten in het aanbod van maatwerk, het versterken van algemene voorzieningen en hoe we bestaande voorliggende oplossingen beter kunnen benutten ter vermindering van de instroom naar maatwerk. We nemen ook het effect van de vaste eigen bijdrage per 2019 mee in dit proces.

Wij organiseren beschikkingsarme toegang van ondersteuning

Wij gaan de komende jaren aan de slag om maatwerkvoorzieningen vanuit een subsidierelatie dan wel inkooprelatie (en de daarbij horende maatschappelijke effecten) om te buigen naar een algemene voorziening, zodat labelvrij indiceren mogelijk wordt voor onze inwoners en organisaties. In 2019 wordt een 'Plan van aanpak voor labelvrij indiceren' opgeleverd.

Toelichting status activiteit

Een beschikkingsarme toegang kan een uitkomst zijn van het transformeren naar meer algemene voorzieningen. De realisatie hiervan is echter complex en hierdoor vertraagd. Ook de realisatie van beschikkingsarme toegang voor deze deelgebieden komt daardoor nog onvoldoende op gang. Voor de jeugd GGZ vindt verwijzing veel via huisartsen plaats, waardoor er sprake is van beschikkingsarme toegang. In 2019 willen we de pilot met praktijkondersteuners jeugd GGZ verder uitbreiden, waarmee we deze toegangsvorm verder versterken.

Daarnaast bepalen we in het najaar van 2019 hoe en in welke mate beschikkingsarme toegang te realiseren is binnen onze maatwerkvoorzieningen. Waarbij kwaliteit en kostenbeheersing randvoorwaardelijk zijn.

Speerpunt

Toelichting

03 – Ons beleid past bij de landelijke ontwikkelingen

In de komende jaren krijgen wij twee nieuwe taken: 1. Mensen met verward gedrag en 2. Beschermd wonen en opvang. Wij pakken deze taken tijdig op.

Activiteit(en)

Toelichting

Wij anticiperen op landelijke ontwikkelingen

In de komende jaren gaan wij aan de slag met:

- de ketenaanpak verwarde inwoners (zie ook programma 1, ambitie 3);
- het voorbereiden op decentralisatie beschermd wonen;
- de invoering decentralisatie jeugdzorg AZC.

Toelichting status activiteit

De decentralisatie Beschermd Wonen is landelijk met een jaar uitgesteld. De decentralisatie van de Maatschappelijke Opvang is voor langere tijd uitgesteld. Dit betekent niet dat het regionale proces niet door loopt, maar wel dat er iets meer ruimte ontstaat om toekomstige ontwikkelingen en de effecten daarvan op voorhand beter met elkaar inzichtelijk te maken.

Wij monitoren de gevolgen van de invoering van de vaste bijdrage voor de Wmo

In 2019 monitoren wij de gevolgen van de invoering van de vaste bijdrage Wmo. De monitor 'vaste eigen bijdrage' wordt opgeleverd.

Toelichting status activiteit

Het Rijk heeft het solidariteitsprincipe doorbroken met een vaste eigen bijdrage. Voor veel mensen met een modaal of hoger inkomen gaan de bijdrage voor de Wmo omlaag, dit heeft een forse toename van de vraag naar voorzieningen gefinancierd door de gemeente tot gevolg. De huishoudelijke ondersteuning en de woonvoorzieningen laten een forse stijging van de instroom (toekenningen) zien in het eerste halfjaar van 2019 ten opzichte van het eerste halfjaar van 2018 en de vervoersvoorzieningen laten een beperkte stijging van de instroom zien. Als we kijken naar de groei dan betekent dit voor de totale huishoudelijke ondersteuning een extra groei van 10% in het eerste halfjaar van 2019 ten opzichte van het eerste halfjaar van 2018. De totale woonvoorzieningen laten een explosieve groei zien van 20%. De totale vervoersvoorzieningen laten geen additionele groei zien. Echter de scootmobiel wijkt hiervan af. Daar zien we wel een toename van de vraag. Voorgaand beeld komt overeen met het landelijke beeld. Onze ondersteuning is onverminderd passend bij de ondersteuningsvraag, maar de betaalbaarheid er van is een belangrijk vraagstuk richting de toekomst. Mede omdat de groei nog niet genormaliseerd lijkt te zijn. De monitoring wordt de komende periode gecontinueerd.

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.025.436	-62.078	161.505	4.124.863
6.2	Wijkteams	2.218.437	379.782	-	2.598.219
6.3	Inkomensregelingen	16.576.004	15.000	60.000	16.651.004
6.4	Begeleide participatie	7.089.214	-	39.555	7.128.769
6.5	Arbeidsparticipatie	2.510.355	240.000	519.689	3.270.044
6.6	Materiële voorzieningen	1.200.578	-	-	1.200.578
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	6.754.796	-	-	6.754.796
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	10.882.054	-	-	10.882.054
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	142.100	27.250	50.000	219.350
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.135.000	-	-	1.135.000
7.1	Volksgezondheid	1.654.182	77.950	-2.000	1.730.132
Totale lasten		54.188.156	677.904	828.749	55.694.809

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	17.193	-	15.870	33.063
6.2	Wijkteams	26.635	-	-	26.635
6.3	Inkomensregelingen	13.742.500	-	-	13.742.500
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	75.109	-	447.439	522.548
6.6	Materiële voorzieningen	9.400	-	-	9.400
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	301.545	-	-	301.545
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	50.000	50.000
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-
Totale Baten		14.172.382		513.309	14.685.691

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (dec rapportage)	115.978	-
6.5	6 mei 2019	Verhoging Participatiebudget	240.000	-
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	321.926	-
Totaal			677.904	-

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing kapitaallasten doordat o.a. een aantal investeringen later zijn gestart of later gereed zijn gekomen.	-2.000	-
Divers	Aanpassing exploitatie bestuursdienst (o.a. inzet detachingsvergoedingen, WIA-uitkering).	447.439	447.439
6.1	Innovatiefonds zorg (technische wijziging)	25.000	-
6.4	Herallocatie participatiebudget (technische wijziging)	-72.250	-
6.5	Herallocatie participatiebudget (technische wijziging)	72.250	-
6.81	Ontwikkeling zorglandschap Wmo	50.000	50.000

Centrumgemeente Almere ontvangt van het Rijk middelen voor de uitvoering van Beschermd Wonen in de provincie Flevoland. In 2018 is het budget niet besteed. Het niet bestede bedrag wordt verdeeld onder de gemeenten in Flevoland. Het deel van deze onderbesteding betreft voor Noordoostpolder € 50.000. Afsproken is dat het budget wordt ingezet voor extra capaciteit voor de implementatie Wet verplichte ggz.

6.1	Transformatiefonds jeugd	15.870	15.870
-----	--------------------------	--------	--------

De centrumgemeente Almere ontvangt van het Rijk middelen vanuit het transformatiefonds jeugd. Deze middelen zijn via het gemeentefonds toegekend aan de gemeente Almere en worden regionaal ingezet conform het goedgekeurde projectvoorstel zorglandschap jeugdhulp Flevoland. In dit voorstel is opgenomen dat een deel van deze middelen over de regiogemeenten verdeeld worden ten behoeve van verbetering van lokale ambulante hulp die aansluit bij de verblijfhulp. De gemeente Noordoostpolder ontvangt voor 2019 een bedrag van € 15.870.

6.1	Specifiek budget gemeentefonds	120.635	-
-----	--------------------------------	---------	---

Bij de bijstelling van de algemene uitkering zijn er ook taakmutaties (waarvoor specifiek geld in het gemeentefonds terecht is gekomen) benoemd. Het betreft budget voor verhoging taalniveau stathouders (€ 54.275) en budget voor maatschappelijke begeleiding inburgeringsplicht (€ 66.360).

6.3	Meedoenpakket 2018	60.000	-
-----	--------------------	--------	---

Betreft een budgetoverheveling van niet uitgegeven budget uit 2018 voor de Meedoenregeling. De dekking komt ten laste van de Reserve Sociaal Domein.

6.4	Specifiek budget gemeentefonds	111.805	-
Bij de bijstelling van de algemene uitkering zijn er ook taakmutaties (waarvoor specifiek geld in het gemeentefonds terecht is gekomen) benoemd. Het betreft budget voor bonus beschut werk (€ 27.000) en budget voor participatie WSW (€ 84.805).			
Totaal		828.749	513.309

Financiële stand van zaken Sociaal Domein

Uit de prognose per 31 augustus blijkt dat de werkelijke kosten over 2019 € 1,5 miljoen tot € 2 miljoen meer zullen bedragen dan begroot. Dit beeld sluit aan op wat in de Perspectiefnota in hoofdstuk 5 is aangegeven over de mogelijke toekomstige consequenties van de decentralisaties. Hierdoor neemt de financiële- en beheersingsdruk op de gemeente toe. Hierbij dient rekening gehouden te worden met loon/prijsbijstellingen (€ 0,7 miljoen) en de extra middelen voor Jeugd (€ 1,1 miljoen) die in de meicirculaire zijn opgenomen. Dit heeft een positief effect op de mutatie van de reserve Sociaal Domein. De totale financiële impact wordt hiermee dus € 1,8 miljoen minder. De effecten van de septembercirculaire zijn nog niet verwerkt.

De negatieve afwijking van de werkelijke kosten ten opzichte van de begroting komt door

- Hogere uitgaven voor woonvoorzieningen en hulp in huishouding (negatief effect: € 0,5 miljoen tot € 1 miljoen). Dit komt door de invoering van het uniforme abonnementstarief per 1 januari 2019 voor een huishouden dat gebruik maakt van maatwerkvoorzieningen Wmo. Dit heeft een aanzuigende werking en is het aantal cliënten dat gebruik maakt van hulp in huishouding en woonvoorzieningen toegenomen. Verder zijn de kosten van hulp in huishouding gestegen door hogere tarieven als gevolg van de algemene maatregel van bestuur 'Reële prijs Wmo 2015'.
- Hogere uitgaven maatwerk dienstverlening 18- (negatief effect: € 1,8 tot € 2,3 miljoen). De ambulante ondersteuning valt duurder uit dan verwacht door de stijging van het tarief voor het Kinder Behandel Centrum (KBC). Ook de kosten van behandeling zijn sterk toegenomen. Daarnaast vallen de kosten van residentiële jeugdzorg hoger uit doordat in de aanbesteding de ingezette residentiële zorg 2016 als uitgangspunt is genomen en er in 2017/2018 sprake was van groei. Ook de verwachte lasten voor Jeugd GGZ vallen hoger uit.

Het uiteindelijke effect op de reserve Sociaal Domein is nog niet bekend

Hoe hoog de uiteindelijke lasten over 2019 zullen zijn en daarmee het effect op de reserve Sociaal Domein, is nu nog niet vast te stellen. Dat komt omdat het gaat om open einderegelingen. Dat betekent dat als er ondersteuning nodig is de gemeente die moet inzetten. Ook is nog niet bekend wat de impact van de septembercirculaire zal zijn. Daarom zal bij de decemberrapportage een aanpassing van de begroting wat betreft de lasten van het sociaal domein plaatsvinden.

Overhead

Financiën

Wat zijn de lasten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.4	Overhead	13.430.325	623.294	74.070	14.127.689
0.81	Onvoorziene lasten	250.000	-87.500	-	162.500
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	150.000	-	-106.500	43.500
Totale lasten		13.830.325	535.794	-32.430	14.333.689

Wat zijn de baten?

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotingswijzigingen	Najaars-rapportage	Actuele begroting
0.4	Overhead	31.346	2.150	80.776	114.272
0.81	Onvoorziene lasten	-	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
Totale Baten		31.346	2.150	80.776	114.272

Overzicht Begrotingswijzigingen

Taakveld	Raad	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	17 december 2018	Overhevelingen specifieke budgetten 2018 (decemberrapportage)	398.128	-
0.10	3 juni 2019	Aanschaf meubilair	2.150	2.150
Divers	8 juli 2019	Voorjaarsrapportage 2019	135.516	-
Totaal			535.794	2.150

Overzicht Najaarsrapportage

Taakveld	Omschrijving	Lasten	Baten
Divers	Aanpassing kapitaallasten doordat o.a. een aantal investeringen later zijn gestart resp. later gereed zijn gekomen.	-154.706	-
Divers	Aanpassing exploitatie bestuursdienst (o.a. inzet detachingsvergoedingen, WIA-uitkering).	80.776	80.776
0.4	Ontwikkelbudget 2019	50.000	-

Als gevolg van veranderingen in de arbeidsmarkt is organisatiebreed geïnvesteerd in de ontwikkeling van onze medewerkers. Hierdoor is een extra budget nodig van € 50.000

0.4	Opslag Archiefkosten	8.000	-
-----	----------------------	-------	---

Door de versnelde digitalisering van historische archieven stijgen de kosten voor opslag van het historisch archief. Voorgesteld wordt het budget met € 8.000 bij te ramen.

0.4	Fiscaliteiten	90.000	-
-----	---------------	--------	---

De te verrichten inspanningen die verricht moeten worden voor de fiscaliteiten voor het dienstjaar 2019 blijken groter dan verwacht. Hiervoor is een drietal redenen.

- a. Het traject voor de beoordeling en aangifte van de Vpb voor de grondexploitaties langer door dan eerder was geschat. Dat is een landelijke tendens, waarmee ook andere gemeenten te maken hebben. Gemeente Noordoostpolder wordt hierin ondersteund door een toonaangevende een landelijke speler die voor gemeenten en Belastingdienst tevens de koers bepaalt voor de invulling van de uitvoering van het Vpb-beleid van de Belastingdienst. Voortschrijdend inzicht bij alle partijen sterkt de noodzaak bij gemeenten volgens de nieuwste inzichten de Vpb-wetgeving toe te passen uitstel en dientengevolge te vragen voor de Vpb-aangifte. Hierdoor lopen de externe advieskosten op. Op basis van de offerte voor dit onderdeel is een bedrag nodig van € 25.000 voor onderhanden werkzaamheden van de (initiële) aangifte 2016 plus € 15.000 voor aanvullende werkzaamheden voor de aangifte 2017. Totaal € 40.000.
- b. Projecten, investeringen en SPUK. Alle projecten en investeringen moeten worden beoordeeld op mogelijk fiscale aspecten. Nu er weer meer projecten en investeringen zijn, is er ook meer capaciteit nodig om dit onderdeel adequaat af te wikkelen. Met ingang van 1 januari 2019 is de verruimde btw-sportvrijstelling in werking getreden. De wijziging van de btw-sportvrijstelling heeft nadelige btw-gevolgen voor de exploitatie van (gemeentelijke) sportaccommodaties. Het Ministerie van VWS heeft met een specifieke uitkering voor gemeenten (SPUK) en een subsidieregeling voor amateursportorganisaties (BOSA) het btw-nadeel zoveel als mogelijk gecompenseerd. Deze 'subsidie' compenseert voor een deel het gemis van de BTW-compensatie. Om de subsidieaanvraag goed te verzorgen is tijd geïnvesteerd in de uitvoering van deze nieuwe regeling 'specifieke uitkering stimulering sport' (SPUK). Deze inspanningen moeten ervoor zorgen om op een juiste, tijdige en volledige wijze een bijdrage in de BTW te ontvangen van het Rijk. Naar schatting gaat het voor heel 2019 om € 25.000.
- c. De extra druk op de fiscale component heeft ook invloed op de interne capaciteit, want doordat er ook intern meer tijd moet worden besteed aan fiscaliteiten, komen andere werkzaamheden onder druk komen te staan. Om toch alle noodzakelijke producten te leveren is hier voor € 25.000 nodig. Het totaal bedrag van € 90.000 kan gedekt worden uit het budget vennootschapsbelastingen.

0.9	Fiscaliteiten en accountantskosten	-106.500	-
-----	------------------------------------	----------	---

Voor de te verrichten inspanningen die verricht moeten worden voor de fiscaliteiten en het extra budget voor accountantskosten, totaal € 106.500, wordt het budget voor de vennootschapsbelastingen verlaagd.

Totaal		-32.430	80.776
---------------	--	----------------	---------------

Bijlagen

Bijlage 1: Verloop budget onvoorziene uitgaven

Beschikbare budget	€ 250.000
--------------------	-----------

Voorjaarsrapportage 2019:

Af:

Uitbreiding capaciteit griffie	€ 37.500
--------------------------------	----------

Inhuur externe expertise Specifieke uitkering Sport/BCF	€ 50.000
---	----------

Totaal	€ 87.500
--------	-----------------

Najaarsrapportage 2019:

	€ -
--	-----

Totaal	€ -
--------	-----

Stand na verwerking najaarsrapportage 2019	€ 162.500
--	-----------

Bijlage 2: Verloop exploitatieresultaat 2019

Resultaat primitieve begroting € 657.570

Resultaat voorjaarsrapportage € -352.789

Begrotingswijziging Veiligheidsregio Flevoland (raad 8 juli 2019) € -263.032

Najaarsrapportage

Voordelige verschillen:

Rentetoerekening grondexploitatie	104.715
Afschrijving kapitaallasten	207.850
Vergoedingen bestuurders	4.889
Doorberekening verzekeringspremies aan derden	4.850
Anterieure overeenkomsten	23.670
Budget bestemmingsplannen	27.635
Leges burgerdiensten	27.165
Uitkering SPUK	146.352
Dividend en garantstellingsprovisie	60.680

Totaal voordelige verschillen € 607.806

Nadelige verschillen:

Algemene uitkering	665.568
Kostenontwikkeling afvalbegroting	535.000
Rente lening MC groep	106.080
Subsidie Bosbad	11.598
Trainings- en scholingsactiviteiten raad en raadscommissies	14.500
Bijraming ontwikkelbudget	50.000
Twee nieuwe straatmarktkasten	5.000
Bestrijding eikenprocessierups	50.000
Herstelkosten schade WAS paal Espel	20.500
Bijraming opslagkosten archief	8.000
Bijraming budget sloop schuur De Munt	5.000
Rente toevoeging reserves	135.791

Totaal nadelige verschillen 1.607.037

Resultaat najaarsrapportage € -999.231

Resultaat na verwerking najaarsrapportage € -957.482

Na verwerking van de najaarsrapportage is er een negatief resultaat van € 957.482. Mocht bij het volgende bijstellingsmoment, de decemberrapportage, er nog steeds een negatief resultaat zijn, dan zal worden voorgesteld dit bedrag op te vangen uit de reserve beleidsplan.

Bijlage 3: Overzicht reservemutaties najaarsrapportage

Reservemutatie Najaarsrapportage			
Programma 1 - Fysieke Leefomgeving		toevoeging	onttrekking
E239	Reserve afvalstoffen heffing		-38.686
D001	Toenemende verkeersdrukte centrum		-4.330
D002	Rotonde Moerasandijviestraat		-410
D003	Vervanging bruggen		-3.277
D004	Verkeerssituatie Europalaan		-21.670
D005	Verkeersregelinstallaties		511
D006	Uitvoeringsplan speelplaatsen	50.000	138
D015	Loswallen Bant en Marknesse		-209
D018	Rotonde Amsterdam- en Nagelerweg		-2.949
D019	Reserve lichtmasten	125.000	1.112
D020	Reserve armaturen	80.000	3.548
D033	Reconstructie Leeuwenkruising		16.055
Totaal programma 1		255.000	-50.167

Programma 2 - Sociale Leefbaarheid		toevoeging	onttrekking
E070	Huisvesting onderwijs		-86.684
D009	CBS op de Wieken leerpakket		-948
D010	De Koperwiek leerpakket en meubilair		-1.117
D012	Groenhorstcollege leerpakket en meubilair		-656
D021	OLP en meub De Koperwiek		-412
D023	AR Kindvoorziening Luttelgeest		-4.500
D024	Dorpshuis de Bosfluitier Luttelgeest		-16.650
E267	Duurzaam vervoer		1.375
Totaal programma 2		-	-109.592

Programma 3 - Economische Ontwikkeling		toevoeging	onttrekking
E312	Reserve De Stiepe		-212.500
Totaal programma 3		-	-212.500

Programma 4 - Dienstverlening en Besturen		toevoeging	onttrekking
Totaal programma 4		-	-

Programma 5 - Financien		toevoeging	onttrekking
E310	Reserve Sociaal Domein	1.952.457	117.218
Totaal programma 5		1.952.457	117.218

Programma 6 - Krachtig Noordoostpolder		toevoeging	onttrekking
E310	Reserve Sociaal Domein		60.000
Totaal programma 6		-	60.000
Overhead		toevoeging	onttrekking
E001	Reserve Beleidsplan	80.743	
E041	Ontw fonds stimulering werkgelegenheid	1.217	
E043	Reserve EU co-fin phasing-out programma	6.189	
E070	Reserve Huisvesting onderwijs	2.490	
E071	Reserve Onderhoud onderwijsgebouwen	10.079	
E205	Onderwijsachterstanden exc groei	82	
E290	Reserve Exploitatie Poldertoren	209	
E308	Reserve Beeldende Kunst en Cultuurbeleid	766	
E313	Reserve Voorzien in vastgoed	34.016	
Totaal overhead		135.791	-
Totaal		2.343.248	-195.041

Bijlage 4: Overzicht stand van zaken reserves

Algemene Reserves

	Beginstand 1-1-2019	Geraamde toevoeging incl. NJR	Geraamde onttrekking incl. NJR	Geraamde eindstand 31-12-2019
E004 Eigen kapitaal	18.010.746	-	-	18.010.746
Totaal algemene reserves	18.010.746	-	-	18.010.746

Egalisatiereserves

	Beginstand 1-1-2019	Geraamde toevoeging incl. NJR	Geraamde onttrekking incl. NJR	Geraamde eindstand 31-12-2019
E239 Afvalstoffenheffing	-	-	-	-
E242 Riolering	415.518	-	-	415.518
E247 Begraven	149.506	-	73.530	75.976
Totaal egalisatiereserves	565.024	-	73.530	491.494

Afschrijvingsreserves

	Beginstand 1-1-2019	Geraamde toevoeging incl. NJR	Geraamde onttrekking incl. NJR	Geraamde eindstand 31-12-2019
D001 Toenemende verkeersdrukte centrum	1.118.471	-	135.662	982.809
D002 Ronde Moerasandijviestraat	332.984	-	10.763	322.221
D003 Marknesserbrug	4.420.738	-	11.845	4.408.893
D004 Verkeerssituatie Europalaan	541.750	-	-	541.750
D005 Verkeersregelinstallaties	303.345	-	20.475	282.870
D006 Uitvoeringsplan speelplaatsen	228.535	75.000	13.530	290.005
D007 VSO de Optimist	-	-	-	-
D008 CBS op de Wieken	433.281	-	-	433.281
D009 CBS op de Wieken leerpakket	18.963	-	-	18.963
D010 De Koperwiek leerpakket en meubilair	22.348	-	-	22.348
D011 Uitbreiding Groenhorstcollege	661.659	-	33.083	628.576
D012 Groenhorstcollege leerpakket en meubilair	131.334	-	5.911	125.423
D013 Bonifatius leerpakket en meubilair	65.628	-	3.454	62.174
D014 Ronde Urkerweg/Scandinaviëlaan	322.707	-	13.446	309.261
D015 Loswallen Bant en Marknesse	140.271	-	4.312	135.959
D016 Onderwijs MFA Rutten	1.563.930	469.580	-	2.033.510

D017 Aanleg skatebaan	144.000	-	6.000	138.000
D018 Ronde Amsterdam- en Nagelerweg	279.000	-	8.211	270.789
D019 Lichtmasten	174.874	125.000	6.334	293.540
D020 Armaturen	195.018	80.000	9.943	265.075
D021 OLP en meub De Koperwiek	8.078	-	-	8.078
D022 AR OLP en meub Albert Schweitzer	16.829	-	858	15.971
D023 AR Kindvoorziening Luttelgeest	180.000	-	-	180.000
D024 Dorpshuis de Bosfluter L'geest	450.000	-	-	450.000
D025 Kindvz de Locomotief Triade	21.946	346.694	-	368.640
D026 Dorpshuis De Marke Marknesse	36.947	585.133	-	622.080
D027 Zwembad Bosbad	200.000	4.839.370	-	5.039.370
D028 Barak Emmeloord	7.620	120.380	-	128.000
D029 Peuteropv Triangel	-	92.160	-	92.160
D031 Wegen	-	400.000	-	400.000
D033 Reconstructie Leeuwenkruising	401.368	-	16.055	385.313
D034 Kinderopvang MFA Rutten	-	492.857	-	492.857
D035 Sport/dorpshuis MFA Rutten	-	813.748	-	813.748
D036 Bijdrage rotonde muntweg	-	140.000	-	140.000
D037 Duiker rotonde Muntweg	-	25.000	-	25.000
Totaal afschrijvingsreserves	12.421.624	8.604.922	299.882	20.726.664

Overige bestemmingsreserves

	Beginstand 1-1-2019	Geraamde toevoeging incl. NJR	Geraamde onttrekking incl. NJR	Geraamde eindstand 31-12-2019
E001 Beleidsplan	12.969.113	2.793.420	8.136.712	7.625.821
E024 Onderhoud uitbreiding Tollebeek	186.651	4.480	-	191.131
E026 Vervanging bruggen	4.528.875	538.693	-	5.067.568
E029 Investeringsbudget Landelijk Gebied	585.552	-	297.026	288.526
E041 Ontw fonds stimulering werkgelegenheid	443.579	10.646	50.695	403.530
E043 EU-co-fin phasing-out programma	292.735	7.026	259.887	39.874
E070 Huisvesting onderwijs	301.567	7.238	381.671	72.866-
E071 Onderhoud onderwijsgebouwen	2.802.410	67.258	430.872	2.438.796
E072 Onderhoud MFC Tollebeek/ Nagele	84.000	12.000	-	96.000
E205 Onderwijsachterstanden exc groei	135.871	3.261	-	139.132
E240 Onderhoud/vervanging speelplaatsen	28.074	674	25.000	3.748
E244 Optimaliseren afvalwatersysteem	19.429	-	-	19.429

E245 Transitiegelden Zuiderzeelijn	1.784.190	-	388.353	1.395.837
E265 Startersleningen	654.000	-	-	654.000
E267 Duurzaam vervoer	3.913	-	1.375	2.538
E269 Onderhoud wegen N50	810.854	-	-	810.854
E271 Restauratie monumenten	148.707	3.569	-	152.276
E272 Kerktorens	91.567	2.198	-	93.765
E273 Duurzaamheidslening	440.000	150.000	-	590.000
E275 Hardware	25.824	-	2.568	23.256
E278 Reserve duurzame particuliere wb Nagele	275.000	-	-	275.000
E280 Nog uit voeren werkzaamheden	951.234	-	901.513	49.721
E281 Reserve blijverslening	300.000	-	-	300.000
E290 Exploitatie poldertoren	311.676	7.480	31.019	288.137
E301 Grondexploitatie	28.869.479	265.941	2.844.347	26.291.073
E308 Beeldende Kunst en Cultuurbeleid	271.487	6.516	31.896	246.107
E310 Sociaal Domein	3.937.195	1.952.457	2.592.884	3.296.768
E311 Reserve degeneratie glasvezelproject	174.167	55.000	-	229.167
E 312 Reserve De Stiepe	225.000	-	12.500	212.500
E 313 Egalisatiereserve Voorzien in Vastgoed	8.074.973	1.390.673	6.085.371	3.380.275
E 314 Reserve Sociaal Economische Ontwikkeling	-	1.637.274	-	1.637.274
Totaal overige bestemmingsreserves	69.727.120	8.915.804	22.473.689	56.169.235
Totaal reserves	100.724.513	17.520.726	22.847.101	95.398.138

Bijlage 5: Taakveldenoverzicht

Overzicht lasten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars rapportage	Actuele begroting
0.1	Bestuur	2.344.857	57.500	409.800	2.812.157
0.10	Mutaties reserves	10.243.752	4.183.032	2.343.248	16.770.032
0.2	Burgerzaken	1.346.799	-	30.330	1.377.129
0.3	Beheer gebouwen en gronden	886.371	1.351.757	-225.992	2.012.136
0.4	Overhead	13.430.325	623.294	74.070	14.127.689
0.5	Treasury	259.322	-	-62.909	196.413
0.61	OZB woningen	307.861	-	-	307.861
0.62	OZB niet-woningen	128.533	-	-	128.533
0.64	Belasting overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	-	-
0.8	Overige baten en lasten	194.720	-	-	194.720
0.81	Onvoorziene lasten	250.000	-87.500	-	162.500
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	150.000	-	-106.500	43.500
0.	Bestuur en Ondersteuning	29.542.540	6.128.083	2.462.047	38.132.670
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	2.367.185	264.041	-	2.631.226
1.2	Openbare orde en veiligheid	766.914	21.820	96.730	885.464
1.	Veiligheid	3.134.099	285.861	96.730	3.516.690
2.1	Verkeer en vervoer	7.858.880	1.836.417	-218.244	9.477.053
2.2	Parkeren	51.200	30.740	-	81.940
2.3	Recreatieve havens	27.112	15.000	-	42.112
2.4	Economische havens en waterwegen	504.232	-90.000	-96.500	317.732
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat	8.441.424	1.792.157	-314.744	9.918.837
3.1	Economische ontwikkeling	246.876	364.226	-25.000	586.102
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	4.471.966	257.286	-	4.729.252
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	942.347	-	2.974	945.321
3.4	Economische promotie	464.593	544.391	-	1.008.984
3.	Economie	6.125.782	1.165.903	-22.026	7.269.659
4.2	Onderwijshuisvesting	2.931.401	774.921	-93.241	3.613.081
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.932.582	457.554	-4.500	3.385.636
4.	Onderwijs	5.863.983	1.232.475	-97.741	6.998.717

5.1	Sportbeleid en activering	312.217	48.546	-	360.763
5.2	Sportaccommodaties	2.867.609	127.859	33.028	3.028.496
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	2.496.844	62.623	-172	2.559.295
5.4	Kunst	355.419	6.632	-	362.051
5.5	Cultureel erfgoed	370.604	1.146.781	-	1.517.385
5.6	Media	1.097.694	-	-	1.097.694
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	4.861.764	138.269	55.673	5.055.706
5. Sport, cultuur en recreatie		12.362.151	1.530.710	88.529	13.981.390
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.025.436	-62.078	161.505	4.124.863
6.2	Wijkteams	2.218.437	379.782	-	2.598.219
6.3	Inkomensregelingen	16.576.004	15.000	60.000	16.651.004
6.4	Begeleide participatie	7.089.214	-	39.555	7.128.769
6.5	Arbeidsparticipatie	2.510.355	240.000	519.689	3.270.044
6.6	Materiële voorzieningen	1.200.578	-	-	1.200.578
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	6.754.796	-	-	6.754.796
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	10.882.054	-	-	10.882.054
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	142.100	27.250	50.000	219.350
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	1.135.000	-	-	1.135.000
6. Sociaal domein		52.533.974	599.954	830.749	53.964.677
7.1	Volksgezondheid	1.654.182	77.950	-2.000	1.730.132
7.2	Riolering	2.119.883	42.416	-1.642	2.160.657
7.3	Afval	4.478.623	15.000	47.721	4.541.344
7.4	Milieubeheer	1.892.305	10.000	-	1.902.305
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	665.890	-	-2.203	663.687
7. Volksgezondheid en milieu		10.810.883	145.366	41.876	10.998.125
8.1	Ruimtelijke Ordening	1.328.459	413.687	-10.000	1.732.146
8.2	Grondexploitatie (niet BT)	4.692.530	87.559	3.000.000	7.780.089
8.3	Wonen en bouwen	2.155.599	5.758.969	-	7.914.568
8. Volkshuisv., RO, sted. vernieuw.		8.176.588	6.260.215	2.990.000	17.426.803
9.9	Kostenplaatsen	447.439	-	-447.439	-
9. Kostenplaatsen		447.439	-	-447.439	-
Totale lasten		137.438.863	19.140.724	5.627.981	162.207.568

Overzicht baten

Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars rapportage	Actuele begroting
0.1	Bestuur	-123	-10.000	-383.689	-393.812
0.10	Mutaties reserves	-12.653.268	-10.388.874	195.041	-22.847.101
0.2	Burgerzaken	-580.786	-	-57.495	-638.281
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-456.976	-3.772.189	-23.670	-4.252.835
0.4	Overhead	-31.346	-2.150	-80.776	-114.272
0.5	Treasury	-592.615	-	3.594	-589.021
0.61	OZB woningen	-5.478.000	-	-	-5.478.000
0.62	OZB niet-woningen	-6.084.000	206.000	-	-5.878.000
0.64	Belasting overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	-74.790.986	-3.887.353	-1.402.111	-80.080.450
0.8	Overige baten en lasten	-46.390	-	-	-46.390
0.81	Onvoorzienne lasten	-	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-
0.	Bestuur en Ondersteuning	-100.714.490	-17.854.566	-1.749.106	-120.318.162
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-33.363	-	-76.297	-109.660
1.	Veiligheid	-33.363	-	-76.297	-109.660
2.1	Verkeer en vervoer	-421.757	-55.000	26.439	-450.318
2.2	Parkeren	-	-	-	-
2.3	Recreatieve havens	-	-	-	-
2.4	Economische havens en waterwegen	-	-	-	-
2.	Verkeer, vervoer en waterstaat	-421.757	-55.000	26.439	-450.318
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-4.096.966	-	-	-4.096.966
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-116.190	-	938	-115.252
3.4	Economische promotie	-320.000	-80.000	-	-400.000
3.	Economie	-4.533.156	-80.000	938	-4.612.218
4.2	Onderwijshuisvesting	-82.331	-45.900	-53.548	-181.779
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.061.000	-267.836	-	-1.328.836
4.	Onderwijs	-1.143.331	-313.736	-53.548	-1.510.615

5.1	Sportbeleid en activering	-	-	-	-
5.2	Sportaccommodaties	-523.009	-	-150.812	-673.821
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-79.476	-	-4.400	-83.876
5.4	Kunst	-55.965	-	-450	-56.415
5.5	Cultureel erfgoed	-30.955	-	-	-30.955
5.6	Media	-	-	-	-
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-24.127	-	11.387	-12.740
5. Sport, cultuur en recreatie		-713.532	-	-144.275	-857.807
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-17.193	-	-15.870	-33.063
6.2	Wijkteams	-26.635	-	-	-26.635
6.3	Inkomensregelingen	-13.742.500	-	-	-13.742.500
6.4	Begeleide participatie	-	-	-	-
6.5	Arbeidsparticipatie	-75.109	-	-447.439	-522.548
6.6	Materiële voorzieningen	-9.400	-	-	-9.400
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	-301.545	-	-	-301.545
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-	-	-	-
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-	-	-50.000	-50.000
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-	-	-	-
6. Sociaal domein		-14.172.382	-	-513.309	-14.685.691
7.1	Volksgezondheid	-	-	-	-
7.2	Riolering	-3.155.736	-	1.500	-3.154.236
7.3	Afval	-6.099.531	-	448.282	-5.651.249
7.4	Milieubeheer	-60.001	-	-	-60.001
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-579.245	-	822	-578.423
7. Volksgezondheid en milieu		-9.894.513	-	450.604	-9.443.909
8.1	Ruimtelijke Ordening	-138.791	-	-17.635	-156.426
8.2	Grondexploitatie (niet BT)	-4.692.530	-	-3.000.000	-7.692.530
8.3	Wonen en bouwen	-1.191.149	-221.601	-	-1.412.750
8. Volkshuisv., RO, sted. vernieuw.		-6.022.470	-221.601	-3.017.635	-9.261.706
9.9	Kostenplaatsen	-447.439	-	447.439	-
9. Kostenplaatsen		-447.439	-	447.439	-
Totale Baten		-138.096.433	-18.524.903	-4.628.750	-161.250.086

Overzicht saldo

Saldo					
Taakveld	Omschrijving	Primitieve begroting	Begrotings wijzigingen	Najaars rapportage	Actuele begroting
0.1	Bestuur	-2.344.734	-47.500	-26.111	-2.418.345
0.10	Mutaties reserves	2.409.516	6.205.842	-2.538.289	6.077.069
0.2	Burgerzaken	-766.013	-	27.165	-738.848
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-429.395	2.420.432	249.662	2.240.699
0.4	Overhead	-13.398.979	-621.144	6.706	-14.013.417
0.5	Treasury	333.293	-	59.315	392.608
0.61	OZB woningen	5.170.139	-	-	5.170.139
0.62	OZB niet-woningen	5.955.467	-206.000	-	5.749.467
0.64	Belasting overig	-	-	-	-
0.7	Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	74.790.986	3.887.353	1.402.111	80.080.450
0.8	Overige baten en lasten	-148.330	-	-	-148.330
0.81	Onvoorziene lasten	-250.000	87.500	-	-162.500
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-150.000	-	106.500	-43.500
0. Bestuur en Ondersteuning		71.171.950	11.726.483	-712.941	82.185.492
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-2.367.185	-264.041	-	-2.631.226
1.2	Openbare orde en veiligheid	-733.551	-21.820	-20.433	-775.804
1. Veiligheid		-3.100.736	-285.861	-20.433	-3.407.030
2.1	Verkeer en vervoer	-7.437.123	-1.781.417	191.805	-9.026.735
2.2	Parkeren	-51.200	-30.740	-	-81.940
2.3	Recreatieve havens	-27.112	-15.000	-	-42.112
2.4	Economische havens en waterwegen	-504.232	90.000	96.500	-317.732
2. Verkeer, vervoer en waterstaat		-8.019.667	-1.737.157	288.305	-9.468.519
3.1	Economische ontwikkeling	-246.876	-364.226	25.000	-586.102
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-375.000	-257.286	-	-632.286
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-826.157	-	-3.912	-830.069
3.4	Economische promotie	-144.593	-464.391	-	-608.984
3. Economie		-1.592.626	-1.085.903	21.088	-2.657.441
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.849.070	-729.021	146.789	-3.431.302
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-1.871.582	-189.718	4.500	-2.056.800
4. Onderwijs		-4.720.652	-918.739	151.289	-5.488.102

5.1	Sportbeleid en activering	-312.217	-48.546	-	-360.763
5.2	Sportaccommodaties	-2.344.600	-127.859	117.784	-2.354.675
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-2.417.368	-62.623	4.572	-2.475.419
5.4	Kunst	-299.454	-6.632	450	-305.636
5.5	Cultureel erfgoed	-339.649	-1.146.781	-	-1.486.430
5.6	Media	-1.097.694	-	-	-1.097.694
5.7	Openbaar groen en recreatie	-4.837.637	-138.269	-67.060	-5.042.966
5. Sport, cultuur en recreatie		-11.648.619	-1.530.710	55.746	-13.123.583
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-4.008.243	62.078	-145.635	-4.091.800
6.2	Wijkteams	-2.191.802	-379.782	-	-2.571.584
6.3	Inkomensregelingen	-2.833.504	-15.000	-60.000	-2.908.504
6.4	Begeleide participatie	-7.089.214	-	-39.555	-7.128.769
6.5	Arbeidsparticipatie	-2.435.246	-240.000	-72.250	-2.747.496
6.6	Materiële voorzieningen	-1.191.178	-	-	-1.191.178
6.71	Maatwerk dienstverlening 18+	-6.453.251	-	-	-6.453.251
6.72	Maatwerkdienstverlening 18-	-10.882.054	-	-	-10.882.054
6.81	Geëscaleerde zorg 18+	-142.100	-27.250	-	-169.350
6.82	Geëscaleerde zorg 18-	-1.135.000	-	-	-1.135.000
6. Sociaal domein		-38.361.592	-599.954	-317.440	-39.278.986
7.1	Volksgezondheid	-1.654.182	-77.950	2.000	-1.730.132
7.2	Riolering	1.035.853	-42.416	142	993.579
7.3	Afval	1.620.908	-15.000	-496.003	1.109.905
7.4	Milieubeheer	-1.832.304	-10.000	-	-1.842.304
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-86.645	-	1.381	-85.264
7. Volksgezondheid en milieu		-916.370	-145.366	-492.480	-1.554.216
8.1	Ruimtelijke Ordening	-1.189.668	-413.687	27.635	-1.575.720
8.2	Grondexploitatie (niet BT)	-	-87.559	-	-87.559
8.3	Wonen en bouwen	-964.450	-5.537.368	-	-6.501.818
8. Volkshuisv., RO, sted. vernieuw.		-2.154.118	-6.038.614	27.635	-8.165.097
9.9	Kostenplaatsen	-	-	-	-
9. Kostenplaatsen		-	-	-	-
Totale Saldo		657.570	-615.821	-999.231	-957.482

Bijlage 6: Lijst met afkortingen

AV	Algemene Vergadering
AZC	Asielzoekerscentrum
AVG	Algemene Verordening Gegevensbescherming
BAG	Basisregistratie Adressen en Gebouwen
B&W	Burgemeester en Wethouders
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BCF	BTW Compensatiefonds
BGT	Basisregistratie Grootchalige Topografie
BIZ	Bedrijven Investeringszone
BTW	Belasting over de toegevoegde waarde
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
COA	Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers
CvW	Concern voor Werk
DMO	Doelmatigheidsonderzoek
DUN	Dronten Urk Noordoostpolder
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GKB	Gemeentelijke Kredietbank
GR	Gemeenschappelijk Regeling
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan
HBO	Hoger Beroepsonderwijs
HOV	Hoogwaardig Openbaar Vervoer
HR	Human Resource
IBP	Interbestuurlijk Programma
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IGW	Integraal Gebiedsgericht Werken
IHP	Integraal huisvestingsplan
JOGG	Jongeren Op Gezond Gewicht
KCC	Klantcontactcentrum
KNMI	Koninklijk Nederlands Meteorologisch Instituut
MFA	Multifunctioneel Accommodatie
MITC	Mobiliteit en Infrastructuur Test Centrum
NBTC	Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen
NEN	Nederlandse Norm
NLR	Nationaal Lucht- en Ruimtevaart laboratorium
NOP	Noordoostpolder
OMFL	Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland
OZB	Onroerende Zaak Belasting
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
RDW	Rijksdienst Wegverkeer
RIEC	Regionaal Informatie en Expertise Centrum
RMC	Regionaal Meld- en Coördinatiepunt
ROC	Regionaal opleidingscentrum
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
RTG	Ronde Tafel Gesprek
RWF	Regionaal Werkbedrijf Flevoland
SLZ	Samenlevingszaken
SPUK	Specifieke uitkering stimulering sport
SWIF	Samen Werken in Flevoland
SZW	Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TOP	Toeristische Overstap Punt
VIA	Voorlichting, Informatie, Advies
VIV	Voorzien in Vastgoed
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVE	Voor- en vroegschoolse educatie
VO	Voortgezet Onderwijs
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning

WO	Woonomgeving
WOZ	Wet Waardering Zaken
UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization
ZONL	Zorggroep Oude en Nieuwe Land
ZZL	ZuiderZeeLijn gelden